

Rudarji in železničarji se združijo.

Skupna stavkovna fronta obeh organizacij je gotova stvar.

DRUGE VESTI S POLJA RUDARJEV.

Cincinnati, O., 20. jun. — (Fed. Press. Laurence Todd.) — Ameriški finančni velikan dobi danes mogočnega nasprotnika v novem ameriškem delavskem velikanu — alijanci rudarjev in železniških delavcev. Vsa znamenja kažejo, da se iz nocojšnje konference med Lewisom in glavnimi odborniki železniških unij porodi efektivna alijanca, ki pojde skupno v boj za svoje pravice. Približno dva milijona delavcev bo na ta način aliranih v stavki. Že se slišati glasove: Pripravite se za veliko železniško stavko!

Najmanjšega dvoma ni, da so unije železniških delavcev v delavnicah in na progah odglasovale za stavko in pripravljene za protinapad na Morganove interese, ki funkcionirajo potom Hardingove administracije in vladnega železniškega delavskega odbora. Vsi odborniki teh unij, ki se mudijo v Cincinnatiju, so odločno za stavko. Lewis molči o podrobnostih vzajemne akcije, dejal pa je, da bo vzajemna pomoč velika in dalekosežnega pomena; detajli bodo mogoče znani že jutri. Lewis je ostro ožigonal nevidno vladno finančnikov, ki so poglani organiziranc delavcev v defenzivno vojno, in pozdravlja kooperacijo z železničarji.

V tem hipu se ni znano, dali se udeležijo konference z rudarji tudi predstavniki "velike železniške petorice", to so bratovščine strojevodij, sprevodnikov, kurjačev, zaviračev in vlakospremnega osovja.

Bert M. Jewell, predsednik departmanta železniških delavcev, ki so priključeni Ameriški delavski federaciji, je rekel snoč, da vlada ne bo mogla preprečiti stavke kakor je to storila zadnje jesen.

Privatni policijoti so morali oddati orožje.

Johnson City, Ill. — (Federated Press.) — Lastniki površinskih jam v tukašnji okolici so dobili nekaj čez sto stavekavozov iz Chicaga in pričeli pobirati premost s parnimi lopatami. Baje ga poberejo 1500 ton dnevno. Krogin-krog so privatne čete, oborožene s strojnimi puškami in revolverji. Lastniki so dali preorati javno cesto na obeh straneh in s tem zaprli promet.

Marion, Ill. — Šerif iz Johnston Cityja je dosegel, da so morali vsi privatni kompanijski čuvaji oddati strojnica in drugo stvarno orožje.

Terre Haute, Ind. — Organizirani rudarji v tukašnjem okolišu nadaljujejo demonstracije za stavljenje kopanja premoga v malih jamah. Čez sto rudarjev je že bilo aretiranih.

Rudarji v Angliji so solidarni.

Cincinnati, Od. — (Federated Press.) — H.H. Smith, nadomestni predsednik Federacije rudarjev v Angliji, ki se mudi na konvenciji Ameriške delavske federacije, je izjavil, da britski rudarji ne bodo kopali premoga za izvažanje v Ameriko. Anglički rudarji niso pozabili kimpatij ameriških rudarjev ob času njihove stavke in zdaj jih povračujejo: Smith je dalje rekel, da količina premoga, kar ga je bilo doslej poslanega iz Anglije v Ameriko, je tako majhna, da ne more vplivati na stavko. Nevarnost pa je, da bodo ameriški

kapitalisti dobavljali premost iz Nemčije. Voditelji stavkajočih rudarjev v Pennsylvaniji so te dni poročali o poostrenih brutalnostih, katerih se poslužujejo operatorji. V okoliših koksa, okraj Fayette, je v teku veliko gibanje za zdrobitev stavke. Splošni izgoni stavkarjev iz stanovanj so na dnevnem redu; kompanije so zaprle pitno vodo v Shoafu in Maxwellu. Rudarji so se pritožili na zdravstvene oblasti, a ni ni pomagalo in zdaj ogrožajo stavkarje kužne bolezni. Kljub temu so rudarji trdni v boju.

Nova žitarska kolonija v Washingtonu.

Seattle, Wash. — (Fed. Press.) — V bližini tega mesta gradijo delavci novo kolonijo za izgnane rudarje iz Carbonada. Deset akrov zemlje je bilo najetih. Pet drugih žitarskih naselbin se nahaja v Black Diamondu, Newcastlu, Wilkesonu, Cumberlandu in Duhamu. Vse naselbine vzdržuje okrajna organizacija št. 10 United Mine Workers of America.

TOVARNI AVTOMOBIL, NALOŽEN S PIVOM, KASEŽEN.

Prohibicijoniškim agentom je morala priti policija iz Chicaga na pomoč.

Argo, Ill. — Štirje prohibicijoniški agentje so zasegli tovorni avtomobil, naložen s pivom. Pivo je bilo zaseženo zgodaj sjutraj. Prohibicijoniški agentje se niso upali s pivom naprej, ampak so zapeljali pivo na obširno dvoršče Corn Products kompanije. Zbrala se je velika radovedna množica, kajti po Argu se je kmalu raznesla vest o zaplenjenem pivu. Radovedni ljudje so drli skupaj. Hoteli so videti prohibicijoniške agente in zaseženi avtomobil. Gnala jih je radovednost. Agentov se je lotil strah, ko so videli, da množica narašča in telefonirali so v Chicago po policijsko pomoč. Policija je bila na poziv kmalu v Argu in ker je našla tam okoli dvesto radovednih ljudi, je nastopila po policijsko.

V prohibicijoniškem taboru so zdaj zelo veseli in pravijo, da zdaj odkrijejo pivovarno, ki vari pravo pivo.

ZADRUŽNO ZAVAROVANJE PROTI POŽARU NAPREDUJE V NEW YORKU.

Albany, N. Y. — Zadržno zavarovanje proti požaru se je pričelo zelo širiti v državi New York. Po uradnem poročilu so stranke pri zadržnih zavarovalnicah proti požaru zavarovane za tri četrtine milijarde dolarjev zavarovalnine. Vseh zavarovalnih zadrug je 166, pri katerih je znesla zavarovalnina \$743,386,682 koncem leta 1921. Zadruge so pridobile v enem letu \$41,673,848 na zavarovalnini.

Dalje cenijo, da farmarska vzajemna zavarovalnica proti požaru nosi približno sedem milijard dolarjev zavarovalnine. Te zavarovalnice so bile ustanovljene v interesu oseb, ki so dale svojo lastnino zavarovati proti požaru in so članice organizacij. Profiti gredo članom in znižujejo se zavarovalniške pristojbine.

SKUPNA POLITIČNA KONFERENCA.

New York, N. Y. (Fed. Press.) — Zastopniki delavskih strokovnih organizacij, socialistične stranke in farmarske delavske stranke bodo obdržali skupno konferenco 15. in 16. julija zaradi skupne akcije pri jesenskih volitvah. Nekateri sodijo, da pride do kompromisov pri sestavi kandidatske liste za državo New York.

DVE VELIKI UNJI ŽELEZNIČARJEV SE EDUŽITA V ENO TELO.

Cleveland, O. — William S. Carter, predsednik Bratovščine lokomotivskih kurjačev, poroča, da bo njegova organizacija kmalu združena z Bratovščino lokomotivskih strojevodij. Obe organizaciji štejeta 195,000 članov in imata več milijonov dolarjev premoženja.

ZENE POLITIČNIH JETNIKOV SO DOBILE POMOČ.

AMERIŠKA UNIJA ZA CIVILNO SVOBODO JE OBLJUBILA MORALNO POMOČ.

Raspisala je apel za doneske, s katerimi naj se vzdržujejo žene političnih jetnikov v Washingtonu.

New York, N. Y. (Fed. Press.) — Žene političnih jetnikov, ki stražijo uhod v Belo hišo in justičnega departmanta, so izjavile, da ostanejo v Washingtonu, dokler ne bodo njih moške prosti, četudi morajo polskati delo, da se prehranijo. Ameriška unija za civilno svobodo je na to raspisala svojim prijateljem in prijateljcem pomiloščenja apel, da prisloščijo s prostovoljnimi mesečnimi prispevki na pomoč, da se lahko prehranijo žene in otroci političnih jetnikov v Washingtonu.

Žene in otroci so vsaki dan na straži pred Belo hišo in justičnim departmantom, zvečer pa ohdrševajo shode na ulicah. Pred justičnim departmantom so na straži s banderi, od katerih ima eno napisa, ki se nanaša na pomiloščenje Morseja in ki se čita: "Mr. Daugherty: Ali moramo najeti Felderja, da oprostimo naše obete?"

Drugo se čita: "Profitarji niso šli v ječo." Ameriška unija za civilno svobodo je prevzela finančno odgovornost, da ostane križarska vojska v glavnem mestu. Po izjavi Roger Baldwin, ravnatelja Ameriške unije za civilno svobodo, odneha administracija zelo počasi pod pritiskom, ki prihaja od izsida primarnih volitev.

"Mi vidimo odnehanje v delavnosti raznih uradnikov administracije, ki so bili nasprotni", je menil Baldwin, "in v sprememljenem delovanju mnogih senatorjev in kongresnikov, ki zdaj odprto zagovarjajo pomiloščenje in kateri ne bi tega storili, ako bi to smatrali za politično nepopolarno."

"Justični departament je zdaj res na delu v zadevi 98 moš, ki so še v ječi in ki odslužujejo deset in dvajsetletne jetniške kazni. Vsi ti izjavljajo, da se mora nekaj podvzeti veliko preje, preden njih kazni potečejo, da se pomilostite ali njih kazni znižajo. Najbrž ne bo splošnega pomiloščenja. Najboljše je, kar moremo zanje storiti, je znižanje njih kazni. Vaak moš, ki se zdaj nahaja v ječi, je odslužil dozdaj dve leti, nekateri pa pet let."

Izgleda ni, da bo senatu ali kongresni zbornici poročana pomiloščenjska rezolucija, je rekel Baldwin, dasiravno so ji precej naklonjeni. Senatorji in kongresniki menijo, da je to predsednikova zadeva in dvomijo, da ima kongres legalno pravico, da izpusti politične jetnike.

Plezalci na Everest so pri vrhu.

Kalkuta, 20. jun. — Trije možje gen. Brucea ekspedcije, ki pleza na Everest v Himalajih, najvišje goro na svetu, so pravkar pripeljali do točke par sto čevljev od vrha. Moške se imenujejo Mallory, Wakefield in Somerville. Moške silno trpe vsled mraza in tenkega zraka. Pomagajo si s kisikom. Dne 21. maja so omenjeni plezalci dosegli višino 26,800 čevljev. Dne 14. junija sta kapitan Finch in general Bruce v družbi enega Indijca dospela na višino 27,200 čevljev s pomočjo kisika.

"Karl Marx", prvi sovjetski parnik dopel v Anglijo.

London, 20. jun. — Prvi ruski sovjetski parnik "Karl Marx", ki je dopel v Anglijo, se je usidral v Hullu. Parnik z rdečo zastavo na jamboru je šložen z lesom.

PRIVATNI INTERESI SE POSLUŽIJO VSAKE PRILIKE.

NAJLJUBŠI "BAVEAV" JIM JE SE VEDNO SOCIALIZEM.

Kajti ta "parkeljček" se vedno uinkuje na nerazodne ljudi.

New York, N. Y. (Fed. Press.) — Newyorška država ima svojo zavarovalnico proti nezgodam. Kljub tej resnici je pa večina delavcev zavarovana proti nesrečam pri privatnih zavarovalnih družbah. Komaj devet odstotkov zavarovanih delavcev je zavarovanih v državni zavarovalnici in eden in devedeset odstotkov pa pri privatnih družbah. Privatni bižniški interesi znajo agitirati, da so pridobili podjetnike, da zavarujejo svoje delavce pri privatnih podjetjih. Pripovedujejo podjetnikom, da se bojujejo proti socializmu in zaradi tega je dolžnost privatnih podjetnikov, da zavarujejo svoje delavce pri privatnih zavarovalnih družbah. Privatni podjetniki prav radi poslušajo tako govorbo in z veseljem zavarujejo svoje delavce pri privatnih družbah. Oni se dajo radi pogniti, ako jim kdo pripoveduje, da je strasten bojovník proti socializmu.

John M. O'Hanlon, predsednik legislativnega odseka Ameriške delavske federacije, je približno tako izpovedal pred Loekwoodovim komitejem. Izjavil je nadalje, ako bi bile privatne družbe izključene pri zavarovanju delavcev proti nezgodam, da bi podjetniki plačevali nižje zavarovalne prispevke. Zdaj plačajo od 35 do 40 odstotkov, a prejema bi se znižale za 3 do 4 odstotke, ako bi bili vsi delavci zavarovani pri državni zavarovalnici. O'Hanlon pravi, da so take razmere v državi Ohio, v kateri se smejo vsi delavci zavarovati proti nezgodam le pri državni zavarovalnici. Taka postava je bila sprejeta v letu 1910, ali kasneje je bila proglašena za neustavno.

Sedanji zakon določa, da morajo podjetniki zavarovati svoje uslužbence proti nezgodam. Ali postava dovoljuje, da so delavci zavarovani pri privatnih družbah. Kompanije imajo seveda bogato žetev. Svojem agentom plačujejo od 17 do 18 odstotkov provizije od premije, uslužbenci pri državni zavarovalnici pa morajo delati le za svojo mezdo.

"Privatne zavarovalne družbe," je rekel O'Hanlon, "ne govore le podjetnikom, da se bojujejo proti socializmu, ampak razširjajo tudi govorice, da je državna zavarovalnica insolventna."

KAZNENCI SE NE PREJEMAJO MEZDE ZA SVOJE DELO.

Zdaj iščejo žele delovodja s \$40,000 do \$50,000 letne plače.

Albany, N. Y. — Legislatura je sprejela postavno, da kaznenec v državnih kaznilnicah prejema mezd za svoje delo. Postava ima tako besedilo, da dovoli državnim uradnikom izplačevati mezdo, nikakor jim pa ne zapoveduje, da jo morajo izplačati. Governor Miller in kaznilniški uradniki se zdaj poslužujejo zavlačilne taktike in prihajajo na dan z izgovori, da tako ni treba kaznenecom plačati dela. Mezde bo treba že izplačati s prvim julijem.

Governor se izgovarja, da je treba šele dognati, kaj se lahko producira v kaznilnicah. On pravi, da je treba reorganizirati delavnice v kaznilnicah in dognati, kaj razne mestne uprave in državna uprava potrebujejo. Neki drugi zadržek je, da je treba šele najti delovodja, ki je vajen prejmati na leto od \$40,000 do \$50,000 plače, ker bo dobil samo \$7,500. Kadar governor najde takega človeka, tedaj izdela svoj načrt. Kaznenec bodo še dolgo čakali na mezdo.

VREME.

Chicago in okolica: V petrek jasno. Lahki severnovzhodni vetrovi. Temperatura v zdnjih 24. urah: najvišja 73, najnižja 63. Solnce izide ob 5:14, zaide ob 8:28. Ob 11:27 zvečer začetek polnja. Najdaljši dan in najkrajša noč.

RUSIJA JE POVABILA SVOJE SOSEDE NA PROPORČNO RAZOROŽENJE.

London, 20. jun. — Sovjetska Rusija je povabila Poljako, Finsko, Letvijo in Estonijo na konferenco v svrhu razpravljanja o proporenem razoroženju. Tako se glasi poluradno poročilo iz Moskve. Sovjetska vlada je izjavila, da je pripravljena razpravljati o razoroženju tudi z drugimi sosedi, s katerimi še niso rešena teritorijalna vprašanja, kakor tudi z oddaljenimi državami.

KAKO SE VRAČAMO V NORMALNE ČASE.

METROPOLITAN LIFE INSURANCE KOMPANIJA NE MORE ZGRADITI 50 OBLJUBLJENIH HIŠ.

Ali so stavbinski delavci zastavkali? Ne! Stavbinski material je predrag.

New York, N. Y. — "Nazaj, v normalne čase nazaj", se glasi priljubljena pesmica privatnih bižniških interesov. Ali te pesmice niso le polj, ampak privatni bižniški interesi so jo pričeli v svojo korist praktično izvrševati. Porezati je treba delavske mezde, visoke cene naj pa ostanejo, so mislili ti privatni bižniški interesi. In izvršili so kar so mislili. Med delavce, ki so hudo prizadeti zaradi vračanja v normalne čase, so tudi delavci, ki izdelujejo stavbinski material. Znižana je bila mezda žumarskim delavcem in delavcem na žagah. Porezali so mezdo delavcem, ki izdelujejo epeko in drug stavbinski material. Ali so pa cene stavbinskega materiala padle?

Na to vprašanje dobro in stvarno odgovarja Metropolitan Life Insurance kompanija, ki je obljubila, da zgradi petdeset apartmentnih hiš, v katerih bodo stanovanja — ena soba — po devet dolarjev mesečno. Hiše bi imele 8,200 sob in v njih bi lahko nastanili 1,950 družin. Zavarovalna družba je to obljubila, da odpomore stanovanjski mizeriji v New Yorku. V imenu družbe je zdaj izjavil Walter Stabler, njen kontrolor, da družba ne more zgraditi teh hiš, dokler ne pade cena stavbinskega materiala.

Stvar je zdaj taka, da so profitarji krivi, da zavarovalna družba ne prične graditi obljubljenih hiš. V ta namen je dovoljenih sto milijonov dolarjev, a ker profitarji ne odnehajo od visokega profita, ne bo nič z gradnje hiš, dokler profitarji ne znižajo cen.

In če se kdo pritoži, da so cene profitarške, takoj se oglasi dnevno časopisje, v katerem imajo profitarji zaslonbo in skuša s številskimi dokazati ljudstvu, da so tisti nevarni obrekovalci privatnih bižniških interesov, ki trdijo, da se uganja profitarstvo.

NAMEN JE TUKAJ ZA PREISKAVANJE AVTOMOBILOV.

Duluth, Minn. — Sodišče je v zadevi Frank Plutha odločilo, da je bilo preiskovanje avtomobila legalno, čeprav ni bila izdana sodnijska odredba za preiskavo. Odvetniki menijo, da je to precedent, po katerem bodo oblastveni organi imeli pravico preiskovati avtomobile zaradi opojne pijske.

Pluthov zagovornik je predlagal, da se dokazi ne priznajo na sodišču, ker so bili dobljeni brez sodnijske odredbe za preiskavo. Sodišče ni ugodilo odvetnikovemu predlogu.

STANOVANJSKI PROFITARJI TOŽENI.

Washington, D. C. — Stanovanjska komisija je vložila tožbo na sodišču proti stanovanjskim profitarjem, ki so od strank vzeli več ko \$200,000 preveč stanarini. Obtoženih je okoli dve sto profitarjev. Postava določa do \$25,000 denarne globe za profitarje, ki so od strank zahtevali višjo stanarino, kot je določila komisija. Profitarji so se seveda trudili, da je postava protustavna in pobirali so visoko stanarino.

ALI SE PRIPRAVLJA INVAZIJA BOLGARIJE?

Jugoslavija, Rumunija in Grška grdo gledajo vlado v Sofiji zaradi zblizavanja z Rusijo.

WRANGELOVA ZAROTA PROTI BOLGARSKI VLADI ODKRITA.

Carigrad, 20. jun. — Iz Belgrada, Bukarešta in Aten prihajajo poročila, da se sosedje Bolgarije dogovarjajo glede skupne agresivne akcije, ako se bolgarska vlada zaveže s Sovjetsko Rusijo. Kljub uradnim zanikanjem je položaj v Bolgariji še vedno kritičen.

Ministrski predsednik Stambolinski je zadnje čase prišel na sled mnogim konspiracijam, ki so jih zasnovali bolgarski reakcionarji: militaristi in pristaši prejšnjega kralja Ferdinanda. Zarotniki so upali, da bodo s pomočjo 17,000 Wrangelovih vojakov, ki so nastanjeni v Bolgariji, strmoglavili Stambulinskega in njegovo kmetosko vlado. Toda reakcionarji so bili prepočasni in vlada je medtem odkrila zaroto, prišla Wrangelove častnike in jih izgnala ter razorožila ruske bele čete.

V istem času je Stambolinski sklical kmetški kongres v Sofiji, na katerem je povedal kralju Borisu, da nima prav nobene oblasti, da je le figura in če bo kaj intrigiral, da pojde za svojim očetom. Kongres je imenoval dve komisiji, ki imata nalogo kontrolirati ministre in nadzorovati vladno politiko; s tem korakom je kmetoska stranka utrdila svojo diktaturo.

Stambulinski, ki je lani preganjal komuniste in jim ohsopal kot državni nevarnem element, je po svojem povratku iz Geneve pričel gojiti tesno prijateljstvo s komunistično stranko. Vsekakor je mogel doseči nekaj sporazum s Ciferipom in Rakovskim v Genovi. Vsa znamenja v Sofiji odprto kažejo, da bi se Bolgarija že pridružila Rusiji, če se ne bi bila svojih svojih sosedov. Stambulinski dobro ve, da Srbija, Grčija in Rumunija komaj čakajo povoda za naval čez meje, ako pridejo komunisti na krmilo v Sofiji. Vse je torej odvisno od Rusije, dali bo pomagala Bolgariji in slušaju napada.

Listi javljajo, da je Stambulinski govoril z Rakovskim v Genovi o nevarnosti srbske intervencije, toda Rakovski, predsednik Sovjetske Ukrajine, je baje dejal, da ja ta strah prazen in da Jugoslavija ne bo nasprotovala, če se Bolgarija pridruži ruskemu sovjetskemu gibanju.

ODBORNICI ORGANIZACIJE PEKOVSKIH DELAVCEV SE NE PRIENAJO KRIVIM.

New York, N. Y. — Šest in trideset odborikov Unije židovskih pekovskih delavcev je obtoženih zarotniškega početja, da z njim preprečijo trgovino. Teža zločina niso mogoče izvršili, ker so hoteli eno kruhu povišati, ampak ker so jo znižali. Najprvo je bilo za vsakega določeno pet tisoč dolarjev kot poročstvo, ki je pa znižano kasneje na tisoč dolarjev, ko je unija pristala, da zapre pekarno blizu Max Schlesingerja, delavcem sovražnega pekovskega podjetnika. Ko je unija odprla svojo pekarno v bližini njegove in je svoje penivo prodajala nekoliko ceneje, jo je Schlesinger obtožil, da hoče delavska organizacija spraviti njega na kant. Vsi odborniki so izjavili pred sodnikom, da se ne priznajo krivim.

NESREČE NA MORJU

Key West, Fla. — Parnika "Bella" in "De Sota" sta se pogreznila v Atlantiku. Moštvo s parnikov sta rešila obrežna čuvajska ladja "Kanara" in norveška parnik "Borgestad". San Francisco, Cal. — Prek Coosovega zaliva se je razprostrla gosta megla, ko sta udarila skupaj ameriški parnik "Frank G. Drum" in japonski parnik "Ypres Maru". Po brezličnih brezjavnih poročilih škoda ni velika.

S KONVENCIJE AMERIŠKE DELAVSKE FEDERACIJE.

Federacija je proti naseljevanju in podpira davke na nadprofit.

GOMPERS NAJEL ARMADO ADVOKATOV, MED TEMI TUDI SOCIALISTA HILQUITA.

Cincinnati, O. 20. jun. — Na konvenciji Ameriške delavske federacije je bila večeraj sprejeta resolucija za omejeno naseljevanje v Združenih državah. Federacija bo skrbno opazovala imigracijo...

Konvencija je soglasno odobrila stavko tekstilnih delavcev v vzhodnih državah in obljubila stavarjem moralno in finančno pomoč.

Vašne točke na dnevnem redu konvencije so še sledeče: resolucija za priznanje Sovjetske Rusije, resolucija za povratek v strokovno internacionalno, akcijski program za jesenske volitve...

Razprava glede razsodkov vrhovnega sodišča se vrši v sredo in bo najbrj zvela ves dan. Gompers je povabil v Cincinnati velike število odvetnikov...

V sredo zvečer se delegatje udeležijo javnega shoda jeklarskih delavcev v Newportu, Ky., ki stavarje še enajst mesecev za priznanje organizacije.

Nekateri stari izvrševalni odborniki bodo imeli tekmece pri volitvah. William Clarke iz Toleba, O., predsednik unije steklarjev, miali kandidirati za tajnika federacije...

Konvencija bo najbrj zaključena v soboto.

LONDON KRITIZIRA Vrhovno sodišče.

Socialistični kongresnik je dejal v zbornici, da je treba odvzeti sodišču veto nad zakoni.

USTAVA SE MORA SPREMEMITI.

Washington, D. C. — Socialistični kongresnik Meyer London iz New Yorka je te dni zahteval v zbornici, da je treba amendirati ustavo Združenih držav na tak način, da bo ljudstvo lahko spreminjalo zakone...

Vrhovnemu sodišču ni bilo nikdar namenjeno, da sme zavržati zaključke kongresa, je dejal London. To oblast si je sodišče samo prisvojilo in vsled tega je zasejalo med ljudstvo neznanost v vse zakone...

teko je bilo reformirati ustavo od časa njenega sprejema leta 1787. Več ko 1800 amendentov za spremembo ustave je bilo predloženo v zadnjih 136 letih...

Ustava Združenih držav je nedvomno dober dokument, je rekel London, "ali sprejeta je bila leta 1787. Največji velemuži 18. stoletja niso mogli videti problemov v 20. stoletju. Ustava je v splošnem zastarela in treba jo je poživiti in narediti prožno..."

London je za to, da se spremeni tisti član ustave, ki določa, kako se ustava spreminja. Po staremu členu mora kongres sprejeti amendent s dvotretjinsko večino...

IZ DELAVSKEGA SVETA.

(Federated Press.)

Stavka tekstilnih delavcev v Novi Angliji (Rhode Island, New Hampshire in Massachusetts) prehaja v kritični stadij. Doslej je bila velika stavka mirna, toda pokus tekstilnih baronov, odpreti tovarne s stavkokazi, je izval krvave nemire...

Stavka jeklarskih delavcev v Newportu, Ky., se nadaljuje že enajsti mesec.

Socialistična stranka v Wisconsinu je nominirala Louisa A. Arnolda, sedanjega davčnega komisarja v Milwaukeeju, kandidata za governorja pri jesenskih volitvah.

BONUS ODLOŽEN.

Washington, D. C. — Republikanska večina v senatu je sklenila, da najprvo spravi pod streho carinsko predlogo in potem šele se loti bonusa.

Francosi ubili štiri civiliste v Španiji.

Berlin, 20. jun. — Iz Kattowitza je prišla vest, da so francoske čete streljale na demonstrante v Gornji Šleziji in ubile štiri civiliste.

V soboto so bili krvavi izgređi med člani patrijotičnega društva in komunisti v Chemnitzu. Okrog 120 oseb je bilo ranjenih, nekatere smrtne.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

Klerikalni listi "Sedanost" v Novem mestu je prenehal izhajati, ker ni bilo — finančnih sredstev. Pa pravijo klerikalni koristariji, da jih ljudstvo podpira!

V Celju stavkajo kovinarji že enajst tednov. Kovinarji in drugi delavci drugod so zbrali več stotisoč kron v podporo stavarjem.

Veliko senzacije je povzročil zadnji občni zbor Jadranske banke. Tu je udaril kapital ob kapital. Gospodje so v javni seji očitili dosedanjim voditeljem goljufije in izkoristitve. Stvar pride pred sodišče.

V Rečici ob Paki je 10. maja nenadoma umrl gostoljubec Anton Steblovnik v 73. letu starosti. Padel je tako nesrečno v voza, da je bil v nekaj minutah mrtev.

Toča je delno uničila vinograde in polja v občinah Pišecah, Bojnem in Bizeljskem na Štajerskem dne 11. maja. Vinogradi, ki so prebivalstvu skoro edini vir dohodkov, so tako uničeni, da so sedaj trte prazne kakor ob resavi.

Sokolstva društva v Metliki, Novem mestu in St. Jerneju se na binkoštno nedeljo priredila skupen pohodni izlet na Sv. Jero v Gorjanecih.

V Gradcu v Beli Krajini je bilo zadnji mesec prodano velepossestvo Emanuela Kuehnela. Possestvo je kupil češki Nemes Hoffmann. Med Belokranjci je zavladalo veselje, ker smatrajo, da po agrarni reformi spada velepossestvo njim.

DOPIS IZ JUGOSLAVIJE.

Ljubljana, Jugoslavija. — Pred nekaj meseci sem poslal podpisani Dr. Ivan Černe, Gospodarska pisarna v Ljubljani, Jugoslavija, vsem pokrajinskim društvom S. N. P. J. svoj pristojbenik, e katerem je bilo še poročilo v "Prosveti". Pristojbenik sem vpsal valed tega posameznim pokrajinskim društvom, ker sem bil uverjen, da so notri navedene konsularne pristojbine, kakor tudi vse druge takse za posamezne pravne osebe v Jugoslaviji precejšnjega pomena za društva naših rojakov v Ameriki...

Philadelphia, Pa. — Oblastveni organi so retirali šest uradnikov Remington Photograph kompanije na obtožbo, da so se poslužili pošte v sleparske namene. Poštne oblasti izjavljajo, da so prodajali delnice po dvajset in celo petnajst dolarjev, od katerih je kompanija prejela samo pet dolarjev. Med žrtvami je veliko vdov.

OBİČAJNE DIVJE VESTI O RUSIJI.

New York, N. Y. (Fed. Press). — Običajna lažniva propaganda napram Rusiji, ki se pojavi vsakih šest mesecev, je spet v teku. Iz Rige, Revala in Helsingforsa prihajajo redne "vesti" e Leninski smrti, izbruhu protirevolucije in padanju sovjetov. Najlepša je vest, da je Leninovo mesto zavzel "triumvirat". Vse te "vesti" so naravnost izmišljene.

OPAZOVANJE MARSJA.

Zelene in bele sence so vidne.

Washington, D. C. — Planet Mars je bil v ponedeljek zvečer 42 milijonov milj od zemlje in astronomi vse Amerike kakor tudi ostalega sveta so uprli vanj teleskope in intenzivno študirali njegovo površje. Opazovanje v Washingtonu je bilo težavno vsled oblačnega vremena. Dr. Asaph Hall, znani astronom, je poročal, da je natančno videl zelene pege in bele kapice na obeh tečajih. Prve najbrj označujejo rastlinje, druge pa nedvomno sneg in ledenice. Dr. Hall pravi dalje, da je na Marsu zelo tenko ozračje in veliko manj topline in svetlobe kakor na zemlji. Iz tega razloga so prebivalci Marsa — ako sploh eksistirajo — precej drugačni kot zemljani.

RUĐARJI NA ANTRACITNEM POLJU SO ODGLASOVALI NA STAVKO.

New York, N. Y. (Fed. Press). — "Izgleda, kakor da je stavka," so bile edine besede, s katerimi je Philip Murray, podpredsednik rudarske organizacije U. M. W. of A. komentiral dejstvo, da se pogajanja med zastopniki rudarjev in podjetnikov o antracitnega polja dospelje do mrtve točke. Pogajanja so popolnoma prenehala, kajti podjetniki so odklonili nadaljno pogajanje na podlagi 8-urnega delavnika, popolnega priznanja organizacije in izravnave mesečnega vprašanja na podlagi sedanje meзде kot minimalne meзде. Rudarji so pa odklonili razsodišče, v katerega bi predsednik Harding imenoval člana.

Zdaj se vrši glasovanje e stavki na antracitnem polju in po poročilih se rudarji izjavljajo skora raj povsed soglasno za stavko. Posledica glasovanja bo, da bo posvahnih še nadaljnjih tri tisoč rudniških delavcev is rudnikov, ki so ostali v njih, da ohranijo rudnike v dobrem stanju.

DELAVCI SODIJO DRUGAČNE KOT PODJETNIKI.

Sydney, N. S. Wales. — Podjetniki povdarjajo, da morajo delavci več producirati, da postanejo industrije dobičkonosne. Na te izjave podjetnikov je odgovoril Delavski svet v New South Walesu, da delavci še preveč producirajo.

Potreba ni, da se več producira, ampak potreba je nastala, da se produkti bolj gospodarsko in boljje razdelje. Zadnjih deset let se niso delavske meзде povisale za toliko, kot so poskočile cene produktov. Zaradi tega se je ljudska kupovalna moč znižala. Ljudstvo ne more pokupiti, kar producira. Dokler privatni bizniški interesi ne store nekaj, kar izjednači cene in meзде, se ne bo položaj zboljšal. Ako se hoče, da ljudstvo kupi pri sedanjih cenah več produktov, tedaj se morajo logično povisati meзде. To so vzroki, da Delavski svet nasprotuje povisani produkciji. Kajti če se več producira, ne bo žrtve pomnožene produkcije nihče drugi kot delavec.

URADNIKI SLEPARSKE ORGANIZACIJE V KAŠI.

Philadelphia, Pa. — Oblastveni organi so retirali šest uradnikov Remington Photograph kompanije na obtožbo, da so se poslužili pošte v sleparske namene. Poštne oblasti izjavljajo, da so prodajali delnice po dvajset in celo petnajst dolarjev, od katerih je kompanija prejela samo pet dolarjev. Med žrtvami je veliko vdov.

OBİČAJNE DIVJE VESTI O RUSIJI.

New York, N. Y. (Fed. Press). — Običajna lažniva propaganda napram Rusiji, ki se pojavi vsakih šest mesecev, je spet v teku. Iz Rige, Revala in Helsingforsa prihajajo redne "vesti" e Leninski smrti, izbruhu protirevolucije in padanju sovjetov. Najlepša je vest, da je Leninovo mesto zavzel "triumvirat". Vse te "vesti" so naravnost izmišljene.

Švedski parlament zavrgel pogodbo s Rusijo.

Stockholm. — (Föder. Press). — Švedski parlament noče ratificirati trgovske pogodbe, katero je že pred več meseci sklenila švedska vlada z rusko sovjetsko vlado. Švedski večinski socialisti so sicer najmočnejša stranka v parlamentu in vlada je v njihovih rokah, toda reakcijske stranke v zbornici, kadar se združijo, so v večini. To je vzrok, da je bila pogodba odklonjena. Reakcijski se boje trgovine z boljševiki, češ da bi se s trgovino odprla pot komunistični propagandi na Švedsko.

Velika socialistična zmaga v Franciji.

Paris. — Pri zadnjih volitvah v provincijalne svete so socialisti dobili nekaj čez 400.000 glasov, komunisti pa 211.000. Izvoljenih je bilo 82 socialističnih kandidata in 29 komunističnih. Provincijalni sveti nimajo posebne oblasti; njih glavna funkcija je volitev senatorjev. La Populaire, glasilo francoske socialistične stranke upa, da se obe stranki združita do prihodnjih splošnih volitev.

"Prosveta" prinaša zanimive vesti vsak dan. Ali ste naročeni na dnevnik "Prosveta"?

Dunajska internacionalna skilsala konferenca.

Dunaj, 20. jun. — Mednarodna unija socialističnih strank (takozvana politretja ali dunajska internacionalna) je skilsala konferenca, ki se otvori 16. septembra v Karlovih Varih na Češkem.

IZ UPRAVNIŠTVA.

Postivljajo se vsi bratje tajniki in sestre tajnice naših društev S. N. P. J. in tudi vsi drugi zastopniki lista Prosveta, da se kolikor je največ v njih moči potrdijo sedaj, ta in drugi mesec in pobe-rejo naročnino od naročnikov na Prosveto, katera v veliki večini poteče s dnem 1. julija. Bratje in sestre, upoštevajte to! List je vaša lastnina in ako mu šelite dobro, tedaj boš te nedvomno priokoliili na pomoč sedaj in izvršili svoje delo. Apeliram na vse naročnike Prosvete, ki jim naročnina poteče, da isto pravečasno ponovijo bodisi pri tajnikih ali drugih zastopnikih, ali pa naj pošljejo denar naravnost upravištvu lista. — Filip Godina, upravištelj.

KOT MANHATTAN INDIJANCI.

V letu 1936 meseca maja Peter Minnit prvi splošni upravištelj nove Niocesemske kolonije na Manhattan otoku je prišel na svoj prostor. Prišel je svoje službe s tem, da je kupil ta otok. Indijanski poglavar je sprejel nekoliko raznobarnih korald in drugih svetlih predmetov, skupne vrednosti tedaj okrog 24 dolarjev. To je bila prva semiljška kupčija v zgodovini države New York. Kadar štamo e ti "kupčiji" nas silil v smeh, ampak koliko ljudi še danes kupčuje stopnjeva s Indijanci! Kakar trpe valed slabega teka do jedli, zabasnosti, glavobol, ali kakor druge šelodčne nerednosti, navadno kupijo ceno ponarejene stvari, navadno zato ker nosijo krasne kričeče znamenja ali pa kakšno prav dolgo neznamo ime. Ti vržejo stran svoj denar. Pametni ljudje uprašajo svojega lekar-narja ali trgovca s zdravlili po Trinerjevem grenkem vinu, katero slovi še nad 32 let in nosi zaupanje kot uspešno zdravilo, ki gotovo pamaga. "Trinerjevo grenko vino se je iskazalo kot izvrstno zdravilo za šelodčne boleznii," nam piše Mr. Joseph Jagos iz Van Wert-a, Ohio, s dne 11. maja. Tudi vam bo to zdravilo pomagalo, torej poskusite Trinerjeva najpred.

Dr. A. M. Soukup, 3608 W. 23rd St., east, Millard Park, (Adv.) CHICAGO, ILL.

PRISILJEVANJE IZ STARBGA KRAJA V AMERIKO BO I. JULIJA T. L. ODPRETO.

Pišite meni, da vam naredim pravilne in dobre prošnje. Če oseba ne pride povrnem denar. Ne odlašajte da ne bo kvota sopol isčrpana.

MATIJA SKENDER javni notar.

na Ameriko in stari kraj. 5227 Butler St. PITTSBURGH, PA.

ZA SIVE LASE "Natural Hair Restorer"

Naturni Hair Restorer ni barvilo in se ne uporablja za temnenje las. Staljeno s vodo in razredil se vam polije za \$1.00 plačati v naprej. Uspeh zagotavljam ali pa se vam vrne denar. Victoria Mfg. Co., Morton Bldg., New York City

ROJAK PAJK JE

V trgovini nad 16 let, na tisoče dolarjev raspolije blaga po celi Ameriki pa se ni nikdar silalo da ni vsak dobil pošteno blago. Kdor od nas enkrat kupi, še kupi. Poljija hruplačne cenike po celi Ameriki za ure, slatina, srebrnina, diamanta, prstane, dalje prave glasne Columbia gramofone, slovenski in v vseh drugih jeziki gramofonske plošče, zastave, regalije, kape i. t. d. On je edini pravi zastopnik v Conemaugh, Pa., za Columbia gramofone in plošče. En sam poskus in prepričali se bodeš. IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

NAJHITREJŠA POTNIŠKA POSTREZBA

Is NEW YORKA V TRST (Via Napoli) s Ameriškim poštним parnikom PHILADELPHIA, plaje julija 1. (Medikov 15,000 ton). Parnik Philadelphia je en najhitrejših, večjih in izvrstno vredenih parnikov med New Yorkskimi in evropskimi poslovanju. Prvi, drugi in tretji razred, izvrstne tretjega razreda kabine s 2 in 4 prostori. Dosti vina pri vsaki obedu. Za ceno in rezervacije prijavit se pri domačemu zastopniku ali pa pri John J. Dwyer, General Agent, 180 Broadway, New York. K. W. Kempf, Gen. Western Pas. Agt., 120 N. La Salle St., CHICAGO, ILL.

VAŠ PODPIS

BO imel tako vrednost, kakršno mu bošete s svojimi prizadevanji sami ustvarili. Vrednost odvisi največ od vašega prizadevanja sistematično hraniti.

VI ste opravičeni tudi nekaj imeti od vašega dela, zato se odločite sedaj izplačevati sebi določeno svoto iz vašega tedenskega zaslužka in jo vlagajte v to banko.

SKLENITE hraniti in vrednost vašega podpisa bo naraščala sorazmerno z vašimi prizadevanji.

POŠILJAMO denar v stare domovino po dvojni ceni. PRODAJEMO likarstvo za potovanja in stare domovine in nazaj, na vse linije.

KASPAR STATE BANK

Blue Island Ave., vogel 19. ceste, Chicago, Ill. Največja Slovanska državna banka v Zedinjenih državah. Kapital in prihodek \$1,000,000.00

SLIKE IZ NASELBIN.

Homer City, Pa. — Dobro smo odpravili vse Tončke in Tonete na njihov imendan. Igrala je tamburaška godba, na čelu ji kapelnik br. Kolarič in Biguševa harmonika. Še mnoga leta in boljši uspeh jim voščim.

Pri Buffalo, Rochester in Pittsburgh družbi nas je izprtilih več tisoč rudarjev. Ta družba je izdala za konec meseca marca nekako plačilno lestvico na rumenem plaku, nalepljenem na njenem uradu. Ta nova lestvica je pokazala, koliko bi bili premogarski baroni pri volji dati delavcem za osmurno delo. Pri dnevnem delu bi dali po \$3 ali še manj, pri nakladanju pa po 30 odstotkov manj kot so plaševali prej. To je celo več kot sramotna ponudba, na kateri je tudi stalo, da bomo po 3. aprilu lahko obratovali s polno paro. Grdo so se uredali. Premogariji kakor tudi dnevni delavci so vprično bosov pljuvali na te letake.

V rovih drugih premogovnih družb še vedno prav po malem obratujejo. To je iz Homer Cityja proti Blaisvillu, katere jame se imenujejo Ten Run, Grazeton, Karol itd. Še najbolj stavkokošiči je rov Ten Run, boljše rečeno Dimon Run, kjer obratujejo največ 100-odstotni Američani, par Italijanov in Poljakov. Domov gredečo jih ljudje vprašujejo: "Worke tomorrow!" oni pa potuhnjeno gledajo v tla. To so oni, kadar v rovih resnično obratujejo, tedaj pohajkujejo, ko zavedni delavci stavkajo, pa oni delajo.

Da tem družbam ni nobena postava ni ustava v veljavi, spričuje to, da vposlujejo dečke, stare od 12. do 14. leta. Umevno je, da tudi poškodujejo katerega izmed njih in da pošljejo koga nazaj v večna lovišča, k Bogu, velikemu manitu. Nič čudnega, saj grazetonski gospod so rekli na prižnici, da je stavkati smrtni greh, ker družba dovolj plača, da lahko žive in si kaj prihranijo. "Če bi unija tlo kot plačala kot zahteva unija, bi šla bankrot, sapratot." Tu je precejšnje število vernega ljudstva, zato ni čudno, če padé beseda na izprte in stavkajoče rudarje in ima uspeh.

Vsa čast odbornikom Slovenskega narodnega doma, ki so ga dali za štiri izgane družine brez stvarin, življen kar je stroškov.

Pretečeni teden vsa se srečala z znanecem. "Halo, irhovina", me pozdravi. "Ej, pa stara, stara irhovina," mu odgovorim. "Odkod in kam?" "Sam ne vem," mi pravi. "Ni sem znan tukaj. — Ali veš za kako "good bank" (hranilnico). "Jaz mislim, da so vse hranilnice dobre," mu odgovorim. "Zakaj pa vprašaj?" "Nekaj denarja bi rad vložil." "Kako pri strelji, ti boš denar vložil, mi smo pa brok. Odkod pa si prišel?" "Iz W. Va.," mi pravi. "No, pa si gotovo bil med najtežji?" "O, nisem bil med njimi, saj tam ni stavke."

"Kako to?" "Mi nismo nič vedeli, da je štrajk!" "Malo čudno, ali niste nič brali v Prosveti ali kakem drugem listu?" "Nobenih cajnteng ne puste v kempu."

"A, tako, to je pa čudno." "Nič ni čudno," me zavrne, "saj so še gospod v cerkvi rekli, da le tisti stavkajo, ki so presiti. Ali, kaj bova o tem govorila, povej mi, kateri bank je najboljši."

"Veš kaj," sem mu rekel. "Pojdi v Indiano ter vprašaj za B. R. in P. stejšen, tam sem že pred več leti videl, da je neke vrste banka. Naslova se ne spomnim več. Mislim, da je ženska upravitelj, a zdi se mi tudi, da je vse obenem: predsednik, tajnik in blagajnik. Zdi se mi, da sem videl za sivo svilnato nogavico, zapisano "Državna banka za najetže" in rumeni bankovec za \$20."

Kar zijaje me je poslušal in me vprašal, če mislim, da je dobro in gotovo; če bi dal denar le v ene bukve ali na več vlog. Mislim, da sem ga dovolj informiral, saj tudi banka ni pod unijo kot on ni.

Precej me je utrudilo pisanje in roka me boli od njega. Nametajte v dopis vse potrebne pike, vejice, ušesca, pomišljaje in tako šaro, kakor veste, da je prav. Podpisal pa se ne bom, saj me itak vsi poznate. Ostanite trdni in stavki in zdravi na telesu! — Stavkar.

Forest City, Pa. — Kolikor je znano o sedanjih premogarskih stavki, vemo, da tu na polju antracita dosedaj še ni bila proglašena stav-

ka, temveč nazivali smo, da je suspendirano delo, kar ga ni nič boljše od stavke. Ako delavec n-dobi mezde, tedaj je v stiski, in basta. Sedaj po dveh mesecih suspendiranega dela se vrši referendum (splošno glasovanje) na polju trdega premoga, da rudarji sami odločijo, ali so za stavko ali za sužnost. Kakor je razvidno iz poročil o poteku tega glasovanja so rudarji stoodstotno za stavko. To je značilno, ako premislimo, da smo že dva meseca in pol brez dela. Če bi se bilo to splošno glasovanje vršilo, recimo, prvega aprila, je samo po sebi umevno, da bi bili glasovalci ravno tako kot sedaj, toda ker je prišlo glasovanje šele po dveh mesecih in pol, je razvidno, da rudarji vztrajni in prapravljeni boriti se do zmage.

Na polju trdega premoga so trije distrikti, spadajoči pod U. M. W. of A., in sicer št. 1, 7 in 9. Kako sta organizirana zadnja dva distrikti in koliko rudarjev spada pod njuno okrožje, to mi ni znano; nekako 15 tisoč rudarjev imata več pod svojim okrožjem kot jih ima distrikt št. 1 sam. Distrikt št. 1 je obsežen od Forest Cityja do Pittstona, ostala dva pa do Monticoka. (Od Monticoka dalje je samo še par milj, kjer neha plast antracitnega premoga, Forest City pa je mejnik na drugem koncu). Vseh rudarjev pod tem okrožjem je 65.500; v organizaciji pa jih je bilo do 1. aprila le 45.000. Lokalno ali podružnično pod tem okrožjem je 362 in to skoraj povsod sto-odstotno glasovali za stavko.

Naš lokal št. 61 je glasoval 15. junija. Glasovali smo tajno in ni en listek ni bil oddan, da bi se vrnilo na delo; na vseh je bilo glasovano za stavko. Če bomo solidarni, upam, da bomo uspeli z našimi pravičnimi zahtevami. — Eden prisadetih.

SEJE IN SHODI.

Iron Mountain, Mich. — Naznanjam bratom družstva Svoboda, št. 435 SNPJ, da smo predložili dan mesečne seje, ki se bodo v bodoče vršile tretje nedelje v mesecu, ob deveti uri dopoldne. Prihodnja seja se bo vršila dne 16. junija v drugih prostorih. Za v bodoče najeta dvorana je Chapin Hall, Chapin Street. Kje se nahajam, mislim, da je vsakemu nekoliko znano. Posvno naznanjam, da je naklada za vsakega brata in sestro po \$1.50, kar bo šlo za društvene stroške in prirejanje mesečnih sej. Šelim, da se udeležite prihodnje seje v polnem številu. — Jacob Riktarich, tajnik.

Raton, New Mex. — Pozivljam člano družstva Zvezda, št. 297 v Ratonu, New Mex., na sejo, ki se vrši dne 9. junija v navadnih prostorih. Treba je, da vsakdo sliči sklep družstva od seje dne 14. junija. Vsač član, ki se ne bo udeležil vsaj enkrat društvene seje v treh mesecih, bo kaznovan po pravih. Zadanje čase se je članstvo slabo udeleževalo sej, da bi kmalu ne bilo kvoruma in bi sej sploh ne bili mogli obdržati. — Jack Starčevich, tajnik.

Ely, Minn. — Naznanjam vsem članom družstva Prvi majnik, št. 441, da je bilo na zadnji društveni seji sklenjeno, da se mora vsak član natega društva udeležiti prihodnje seje, ki se bo vršila dne 2. julija ob 4. uri popoldne. Član, ki bo brez tehtnega vzroka izostal od te seje, bo kaznovan po pravih in v smislu zapisnika zadnje redne seje.

Na starše apeliram, da dajo vpisati svoje otroke v mladinski oddelk jednote, ker se precej jih je, da nimajo zavarovanih svojih otrok v mladinskem oddelku SNPJ. Jednota plača zdravniško preiskavo, zato imate lepo priliko da vpisete svoje mladiče na 22c na mesec. V slučaju nesreče — smrti dobite odkodnino \$600.00. Kot društveni tajnik bi lelel, da bi se temu poziv odzvalo večje število članov in pripeljali na prihodnjo sejo svoje otroke za vpis k mladinskemu oddelku. Z bratskim pozdravom — L. P. T.

Cleveland, O. — Opominjam člano družstva Balkan, št. 133, da se vsi do zadnjega udeleže prihodnje društvene seje dne 2. julija. Na dnevni red imamo več važnih zadev, ki nem ređu imamo več važnih zadev, ki jih je treba rešiti. Poleg tega bo tuji čl prebran polletni račun družstva. Prosim članstvo da poravnava assessment najkasneje do 25. v mesecu; dalje ne bom čakal nobenega več, kot se je to vršilo dosedaj. Vsač na ta način mi bo moglo urediti poslovne knjige. — A. S. Pozarelli, tajnik.

Gibbtown, Mont. — Članstvo družstva Večernica, št. 42 SNPJ naznanjam, da je bilo na redni mesečni seji sklenjeno, da se bodo v bodoče vršile društvene seje vsako drugo nedeljo v mesecu in ne vsi prvo. Prihodnja seja ob 1:30 popoldne v prostorih Johna Petka v Gibbtownu. — Člano družstva prosim, da se udeležijo seje dne 9. junija, 1922 ob 1:30 popoldne, da se pogovorimo radi društvenega assessmenta in še drugih važnih stvari, kar bo v korist družstva in jednote. — Za družstvo Večernica, št. 42 — Geo Zebec, tajnik.

St. Louis, Mo. — Ujuidno opozorim članstvo družstva Pionirski raj, št. 107 SNPJ, kdar se dolguje na assessment, saj plača istega do 25. v tem mesecu, da mi bo tako lahko izdelati letni račun. Šelim dati knjige v prejšnjem račun društvenega nadzornega odbora član, ki se ne udeleži odbora. Vsač član, ki se ne udeleži odbora, mora plačati assessment društvene seje, mora plačati assessment društvene seje št. 24. ali 25. vsaj pri društvenem tajniku. — Člano družstva prosim, da se udeležijo seje dne 9. junija, 1922 ob 1:30 popoldne, da se pogovorimo radi društvenega assessmenta in še drugih važnih stvari, kar bo v korist družstva in jednote. — Za družstvo Večernica, št. 42 — Geo Zebec, tajnik.

Gary, Ind. — Društvo št. 271 SNPJ posilja svoje člano na polletno sejo dne 2. julija. Seja je pomembna; prvič, ker polletna; drugič, ker smo izgubili brata Viukota Kuseviča; tretjič, ker je dolžnost vsakega člana, da seji prisostuje in pove svoje mnenje, ne pa drugje govori o zadevah tikajočih se družstva; četrtič, ker jaz hočem podati svoj polletni račun, kar meni pravilno pripada; petič, ker je dolžnost člana, da se opraviči, zakaj piše nasproti bratu predsedniku J. Bolkovcu po drugih listih in šestič, ker je članstvo na zadnji društveni seji zaključilo, da vsak član, ki se ne bo udeležil vsaj vsake tretje seje, bo kaznovan za mesec suspendacije kot zahtevajo pravila.

Bratje in sestre, dolžnost naša je, da se zanimamo za društveni napredek, zato naj vsak gleda, da pridobi novega kandidata za naše društvo. Agitacija s takimi pogoji kot jih nudi zavarovanec SNPJ, je jako lahka. Samo povejte vašim prijateljem, kako lepe ugodnosti imajo pri naši jednoti; da se lahko zavarujejo za posmrtno do \$250 do \$2000 in bolniško podporo od \$1 do \$5. Priznati moramo, da nimajo zavarovanec nikjer take ugodnosti kot ravno pri naši SNPJ. Poleg drugih ugodnosti ima naša jednota tudi lastno glasilo, katerega cilj je delavca izobraževati in ga pripeljati na pravo pot. To glasilo bi morali imeti rojaki v sibirski hiši, kjer kolikaj govori slovenski.

Posiljam vas še enkrat, da pridete dne 2. julija. — John Kastelic, tajnik.

POZOR ROJAKI!

Iščem sorodnico BARBARO PROŠT, žul sem, da je že mrtva, kako se je pisala sedaj mi ni znano, ker ona je odšla odprvega moža stran že pred 14 leti, nadalje sem slika, da je tudi njen drugi nezakonski mož umrl in potem še ona sama in da je pustila precej premoženja, ter sedaj iščejo njeno sorodnike. Jaz sem njen prvi sorodnik za njo tukaj v Ameriki in v starem kraju mi ni znano, da bi bili drugi sorodniki razun enega popol brata, ki pa se tudi ne vem ali je še živ ali ne. Ujuidno prosim cenjene čitatelje širom Amerike, če je komu kaj znano o tem; naj mi to sporoči in sem pri volji mu plačati stroške. Ona je bila že nad 60 let stara in njeno ime s prvim možem je bilo Barbara Prošt. Vsa pojasnila naj se pošljejo na moj naslov: Frank Vozelj, P. O. Box 347, Herminie, Pa. (Adv.)

POZOR SLOVENC!

Farma na prodaj, 40 akrov. 30 akrov je posejano in zasajeno s pšenico, oves, koruza, krompir, detelja in trava za kosit. 3 akre je lep sadni vrt iz raznovrstnega sadnega drevja in sredi vrta je vodnjak in ostalih 7 akrov je lepa hiša in pašnik. Petošobna nova hiša opremljena s strelovodom in telefon v hiši. Lepo pohištvo dovolj za devet ljudi in poleg vsa kuhinjska oprema, poleg hiše je dobra pitna voda in zasajenih trt. Dve sobi poletna hiša, kadičnica za sušenja mesa, dva kokošnjaka, iz kamna sezidana klet in fitnica, velik skeden za koruzo, velika štala za spraviti seno in prostor za vse poljsko orodje. Nova štala 26x46 sezidana iz kamna s strelovodom na strehi in vodnjak poleg štale. Na pašniku je velika lupina in dobra izvirena voda. Vsa posloplja so v dobrem stanju in vse je poleg lepe ceste le par minut do šole in cerkve. Le 4 1/2 milje do mesta Cloverdale, Ind. Farma leži v legi legi, je brez kamna in ni peska, na ti farmi se nahaja tudi dober sled in je že listana kar se tiče za iskanje olja od Oil Co. družbe. Tukaj je zelo zdravo podnebje, brez viharjev in povodnji in zelo rodovitni kraj. Zraven prodaj tudi 3 konje, 3-4-5 stari, 3 molzke krave 2-3-5 let stare, 1 tele, 5 prašičev, breja svinja, registrirana. 150 velikih in malih kokošev, 11 različnih poljskih strojev, dva težka voza, spring voz, 2 kočije, stroj za drva žagat, Skonjske opreme, ročno poljsko orodje in mizarako orodje in še veliko drugih stvari, ki niso tukaj opisane. Katerega veselji tukaj ima vse kar potrebuje na farmi, ni mu potreba prinesiti seboj drugega kot obleko in zdrave udele. Cena za vse to je le \$6150. Prodaj zaradi mojega slabega zdravja. Proda se tudi sama farma. Vsa nadaljna pojasnila se izve pri lastniku Frank Zupančič, R. R. 1, Box 94, Cloverdale, Ind.

NAPREDEK.

"Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjaj s njenimi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. — V zalogi imam vse blago za vsakdanje potreščine po zmerni ceni.

ANTON ZBORNIK, Herminie, Pa.

H. J. FITZGERALD OSKRBNIK POGREBOV Miner's State Bank Bldg. Telefon 61-R. Chicago, Minn. Prodajam raznovrstne sveče cvetlice, slike in okvirje.

SLAVNO STARO ZNANO ZDRAVILO MNOGIM POMAGA.

Tisoče bolnikov na želodčnih boleznih se zahvaljuje za uspeh po zvižvanju Evropskega Krvnega Čaja. Mnogokrat razne bolezni kot naprimer: žolčni kamen, rak, zaprtica, slaba prebava, ulčere na želodcu in prebavnih organih, zgruba slasti do jedi in zgruba spanca so vzrok za splošne želodčne nerednosti.

Ako se čutite leni, imate slab okus v ustih, beli jezik, zgruba apetita, brezvolja, tedaj bi morali zvižvati Evropski Krvni Čaj. To je naravno zdravilo in deluje izvrstno v želodcu, krvi, jetrih in obistih, ter pomaga izvrševati svoje delo organom. Cena Evropskega Krvnega Čaja je \$1.00, katerega se pošlje na naslov po prejetju denarja. Guenther Remedy Co., Collinwood Sta., Cleveland, Ohio. (Adv.)

NAZNANILO

Cenjenim rojakom in rojakinjam v Barbertonu in okolici naznanjam, da sem odpril trgovino z zlatnino, ure, veržice, prstane, zaponke, ter sploh vse kar spada v te stroke trgovino dobite v moji prodajalni. Sprejemam in popraviljam vse stvari kot ure in drugo zlatnino vlagam in premijam bisere in kamne v prstane, i. t. d. Pridite in prepričali se bodede, da je resnično "moje geslo" točna in dobra postrežba, ter zmjerne cene.

JOHN POPETNIK 820 Wooster Avenue BARBERTON, OHIO.

ROJAKI SLOVENC!, POZOR!

Kadar pridete v Chicago in imate kovček ali drugo pohištvo na kolodvoru, ne odražate se okrog kje boste dobili Ekspresmana, da vam pripelje stvari na določeno mesto, ampak takoj se obrnite na moj naslov 1844 So. Racine ave... ali pa pokličite po telefonu, Canal 4578. To naj velja tudi onim rojakom, ki gredo ven iz Chicago. To delo opraviš jaz prav po smeri ceni. Jamčim pa, da bo vsakdo zadovoljen z mojo postrežbo, ker imam že 13 let skušnje v ti stroki. Frank Udovich, 1844 So. Racine Ave., Chicago, Ill.

Smrt trakuljam

katere so vzrok mnogih nerednosti v šlovestvu. Veliko moč, ten in otrok trpi in se zdravljuje za razne druge bolezni in sicer brezuspešno, ko je njih glavna nerednost v trakulji. Njena znamenja so, zgruba slasti, beli jezik, bolečine okrog srca, bolečine v želodcu in prebavnih organih, vzdignjenje v grlo, bolečine v hrbtu in drugih delih telesa, slaba prebava, omotice, glavobol, utrujenost, omedevice in slab želodec kadar je prazen, črni okrožki pri očeh in zgruba volje za življenje. Ali edino pravo zanesljivo znamenje pa je, mali deli tega parastita, ki jih opazite pri odpadkih. Umorite tega kruteča predno umori on vas. Naročite si dovolj zdravila Laxtun, za \$10.48 ali polovico tega za \$7.50 od LAXAL MED CO., Dept. 167, Box 963, Pittsburgh, Pa., in sicer še danes. Za zavarovalnico zavolja priložite še 25c.

VLAGAJTE SVOJE PRIHRANKE

v zanesljivi zavod, ki je pod državnim nadzorstvom, katere vsak čas v slučaju potr. be lahko dvignete. Najzanesljiveje in obrestonosno vlagati denar je na STAVBINSKO POSOJILNO DRUŠTVO "DOM" (Building and Loan Assn.), katerega urad je na 1334 W. 18. St., Chicago, Ill. Seja direktorjev se vrše vsak četrtrek zvečer ob 8. uri. Tajnika stavbinsko posojilnega društva zamorete dobiti vsak čas v uradu in lahko dobite svojo hranilno knjžico. Prva serija je odprta od 1. junija 1922.

V. Cankar, predsednik. J. Verderbar, tajnik. A. Chramosta, blagajnik.

IMPORTIRANE KRANJSKE KOSE iz najboljšega jekla Velikost 65 in 70 centimetrov. Cena \$2.00 z ričkom. Poltina prosta. MATH. PEZDIR, Box 772, City Hall Sta., NEW YORK, N. Y.

Slovenska Narodna Podporna Jednota. Ustanovljena 9. aprila 1904. Inokorp. 17. junija 1907 v državi Illinois. GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS. Izvrševalni odbor: UPRAVNI ODSEK: Predsednik Vincent Cankar, podpredsednik Andrew Vidrich, R. F. D. 7, Box 52, Johnston, Pa., gl. tajnik Matthew Turk, tajnik bolniškega oddelka Blas Novak, gl. blagajnik John Vogrich, urednik glasila Jože Zvertnik, upravitelj glasila Filip Godina. POROTNI ODSEK: John Underwood, predsednik, 406 W. Hay St., Springfield, Ill., Martin Zelesnikar, Box 276, Barberton, Ohio, Fred A. Vider, Box 673, Ely, Minn., John Terelji, Box 161, Lawrence, Pa., John Gorick, 414 W. Hay St., Springfield, Ill. BOLNIŠKI ODSEK: Blas Novak, predsednik, 2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. OSREDNJE OKROZJE: Jacob Ambruzzi, Box 286, Moon Run, Pa. VZHODNO OKROZJE: John Grošelj, 14821 Pepper Ave., Cleveland, O. ZAPADNO OKROZJE: Anton Šular, Box 104, Gross, Kans., za Jugoslav. Max Mars, Box 166, Buhl, Minn., za slovenskop. Mike Zugel, 5453 S. Winchester St., Murray, Utah. Nadzorni odbor: Frank Zeita, predsednik, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill., Frank Somrak, 8800 Prosser Ave., Cleveland, O., William Sitter, 8805 St. Clair St., Cleveland, Ohio. Združitveni odbor: Predsednik: Frank Aleš, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill. Joško Oven, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill. Jos. Škuk, 1101 E. 63rd St., Cleveland, Ohio. Vrhovni Zdravnik: Dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair Av., Cleveland, O. POZOR!—Korespondenca z gl. odborniki, ki delajo v glavnem uradu, se vrši takole: VSA PISMA, ki se nanašajo na posla gl. predsednika se naslovijo: Predsedništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODOPRE SE NASLOVE: Bolniške tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. DENARNE POMILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote vobče se naslovijo: Tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNISKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blagajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Vse priitoče glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo Frank Zeitu, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je zgoraj. Pri prizivi na gl. porotni odbor se naj pošiljajo na naslov: John Underwood, 416 W. Hay St., Springfield, Ill. Vsi dopisi in drugi spisi, naznanila, oglasi, naročilna in sploh vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

SEVEROVA ZDRAVILA VZDRUŽUJEJO ZDRAVILJE V DRUŽINAH. Suha Mrtve Lase. moške prepričati in dati lesen list, mehkoš bijnost in lepota, katero si vsakdo želi ako nadenife. CENA 25. Vprašajte v lekarnah. W.F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA. Za kuhanje piva doma. Imamo v zalogi slad, hmelj, sladkor in vse druge potrebščine. Poskusite in se prepričajte, da je doma pri nas, kuhani vedno le najboljši in najcenejši. Dobiti je tudi shirko sodov, steklenice in raznih loncev, itd. Mi vam dostavimo naročilo po pošti, točno v vse kraje. Grocerijam, sladničarjem in v prodajalne šlozinske dame primeren popust pri večjih naročilih. Pišite po informacije na: FRANK OGLAR, 6401 Superior Avenue, Cleveland, O.

SEVERAS HAIR POMADE. Izvršna priprava za nego las, idealna, zdravilna, in čista. CENA 25. Vprašajte v lekarnah. W.F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA.

Dr. J. V. Grahek ZDRAVNIK. Uradne ure so: 10:00 jutraj do 2:30 popoldne. 843 E. Ohio Street. Telefon Cedar 2388. H. S. PITTSBURG, PA.

Najhitrejša vožnja v Evropo v razno pristanišča JUGOSLAVIJE. Plujejo največji parniki. RED STAR LINE. In New York v Cherbourg in Antwerp. GOTHLAND... Jun 24; Jul 24; Avg. 24; Sept. 24. FINLAND... Jul 11; Avg. 11; Sept. 11. ZEELAND... Jul 18; Avg. 18; Sept. 18. KROONLAND... Jul 25; Avg. 25; Sept. 25. LAPLAND... Jul 25; Avg. 25; Sept. 25.

AMERICAN LINE. In New York v Cherbourg in Hamburg. MINNEKAHA... Jun 28; Avg. 28; Sept. 28. Samo za 3. razred. MONGOLIA... Jun 24; Jul 18; Avg. 18; Sept. 18. MANCHURIA... Jul 5; Avg. 5; Sept. 5. MAJESTIC... Jul 12; Avg. 12; Sept. 12. Največji parnik sveta. Jaka valjive udobnosti na pomliti tretjega razreda. Privedite vaše sorodnike in prijatelje s ugodnim parnikom. Dobra in ostina hrana. Veliko sportnih prostorov. Udobna družabna shirtilnica. Ujuidno slaboših, ki gorijo vsi žolci. Vse vrste pri nas za vsako ceno postojer.

WHITE STAR. In New York v Cherbourg in Southampton. OLYMPIC... Jun 24; Jul 18; Avg. 18; Sept. 18. HOMERIC... Jul 5; Avg. 5; Sept. 5. MAJESTIC... Jul 12; Avg. 12; Sept. 12. Največji parnik sveta. Jaka valjive udobnosti na pomliti tretjega razreda. Privedite vaše sorodnike in prijatelje s ugodnim parnikom. Dobra in ostina hrana. Veliko sportnih prostorov. Udobna družabna shirtilnica. Ujuidno slaboših, ki gorijo vsi žolci. Vse vrste pri nas za vsako ceno postojer.

Veliko potnikov. V STARI KRAJ ODHAJA veliko rojakov. Ako ste tudi Vi namenjeni tja, tedaj najbolje storite, ako potujete obzič podpisane tvrdo, ki je znana zaradi točne potreščine in priporočena od onih, ki so se potovali.

IZ STAREGA KRAJA bo prišlo na 1. julija deset vožnje številno novih prisojencev. Ako šelite tudi Vi dobiti kako uobče sem, tedaj nam pišite po nadaljna tozadnja pojasnila. PRI POSILJANJU DENARJA se pred vsom valdu, tri stvari in sicer: hitrost, cena in varnost. Naša banka vam nudi vse tri. Posušite se je torej vesel, kadar pošljate denar. Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na SLOVENSKO BANKO ZAKRAJSEK & ČEŠKAR 70 — 9th Ave., NEW YORK CITY.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.65 za tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov na vso, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2687-69 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER OF THE FEDERATED PRESS"

Datum v obljubljeni n. pr. (Junija 30-22) poleg valnega imena na naslovu pomeni da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravčasno, da se vam ne ustavi list.

KOMU PRINAŠA OBRAMBNA COLNINA SREČO?

Republikanci so goreči zagovorniki visoke obrambne colnine. Pri vsaki priliki naglašajo, da je visoka obrambna colnina potrebna v interesu ljudstva, posebno pa delavcev in farmerjev, da jih varuje pred tujezemsko konkurenco.

Ako bi republikanski političarji zagovarjali visoko colnino le za tako industrijsko blago, ki se v resnici producira veliko ceneje v tujezemstvu, bi bili njih argumenti saj nekaj vredni, akoravno ne dosti, ker bi vseeno hranili le industrijske privatne interese. Republikanski colninarji pa zagovarjajo visoko colnino za vse panoge v industriji, ako panoga pošlje dosti močno skupino parlamentarnih zakulisnikov v glavno mesto, ki zna spretno zagovarjati interese industrijalcev in trgovcev.

Na pr. dozda se ni še nihče zglasil, da se naloži obrambna colnina na farmerske slamnike, ki prihajajo sem iz Mehike ali Japonske. To se ni zgodilo mogoče zaradi tega, ker so delavci v Mehiki in na Japonskem tako sijajno plačani, da jim ameriški tovarnarji in trgovci lahko uspešno konkurirajo. Vprav narobe je. Slamniki za farmerje se prodajajo po deset centov, najboljši pa po pet in dvajset centov. To pove, da so japonski in mehiški delavci, ki pletejo te slamnike, tako slabo plačani, da bi tudi najskromnejši delavec v Združenih državah ne mogel izhajati s tako mezdo. Ampak nekaj drugega je, da nimamo še na teh slamniki visoke obrambne colnine. Dozda še niso privatni bizniški interesi prišli na misel, da bi se izplačalo plesti take slamnike v Združenih državah. In zaradi tega je obrambna colnina nepotrebna.

Z bombažem je seveda drugače. V Združenih državah se pridelava veliko bombaža. Na bombažnih nasadih delajo zamorci za tako nizko mezdo, da ne more nihče drugi izhajati z njo kot zamorec. Seveda žive ti zamorci v največji revščini. Oni pravzaprav sploh ne žive, ampak le životarijo. Druge na svetu ne pridelajo toliko bombaža, da bi poleg drugih trgov z njim zalagali še ameriški trg. Izhajali bi prav lahko brez colnine na bombaž.

Predilnice in tovarne, v katerih predejo bombaž in iz njega izdelujejo tkanine, so opremljene z najboljšimi stroji, tako da ameriški delavec producira več, kot tujezemski delavec. Tekstilni delavci so zelo slabo plačani in še od te nizke mezde jim hočejo odtrgati, ker se bombažnim baronom zde njih sedanji veliki profiti še premajhni. Kakšne mizerne mezde prejemaajo tekstilni delavci, govori stavka tekstilnih delavcev.

Colnina na tkanine iz bombaža je zdaj uvedena. Fabrikantje pravijo, da ne morejo izhajati s tako colnino, čeprav njih letni računi v preteklosti izkazujejo lepe profite. Rekli so, da se mora colnina povišati in poslali so svoje parlamentarne zakulisnike v Washington, da tam izvedejo potrebni pritisk. In zgodilo se je, da se sedanja colnina poviša od 12 do 15 odstotkov.

Od materiala, ki gre v bluzo ali krilo, so dozda plačali od pet do šest centov colnine. Po Fordney-McCumberjevi colninski lestvici bo pa treba plačati 13.78 centov od jarda. Tako bo tudi z drugimi tkaninami. Tucet robecev iz bombaža stane 46 centov, ko bo uvedena colnina, bo treba zanj plačati \$1.18. In tako se bodo podražile vse druge tkanine.

Tovarnarji niso neumni ljudje. Rekli ne bodo, ker je uvedena obrambna colnina, da naj brani ljudstvo pred visokimi cenami in zagadelj bomo za toliko znižali cene, kolikor zneso colnina. Ne, tega ne storimo, bodo kričali privatni bizniški interesi, ampak povišali bomo ceno za toliko, kolikor zneso colnina.

Tako izgleda tista obramba ljudstva, o kateri imajo colninarji polna usta.

Privatni bizniški interesi bodo želi dvakrat, ako jim njih načrt posreči v celoti. Ako zdrobe stavko tekstilnih delavcev, bodo podaljšali delavni čas in znižali mezde. Povišali bodo ceno izdelanemu blagu za toliko, za kolikor bo povišana colnina.

Nekateri imenujejo tako postopanje vračanje v normalne čase, drugi pa pravijo takemu početju nesramno oplenjevanje ljudstva po privatnih bizniških interesih. In najbrž se zadnji ne motijo.

Kako je v šumar- skih taborih?

Šumarji žive ponekod v nečloveških razmerah.

Brzobjavna vest iz Portlanda, Ore., ki pripoveduje o stavki šumarških delavcev pri Crescent Cityju, zaposlenih pri Hobbs and Wall Lumber kompaniji, je šarka luč na razmere, v katerih žive delavci v šumarških taborih.

Delavci so zastavkali ne zaradi tega, da se poviša mezda ali skrajša delavni čas, ampak zahtevali so, da se spremene razmere v taboru, kot govore njih zahteve. Delavci so vpostavili pet zahtev.

1. Več in boljše kuhane jedi.
2. Drugič očiščenje tabora in kuhinje.
3. Pač ne smejo biti v spalnicah in kuhinji, ker ponečedi tla in delavci stopajo v blato.
4. Drva morajo biti pravilno nasekana in prinešena k vratom koš in kopalnice.
5. Medicne za prvo pomoč.

Delovodja, ki ga je postavila družba, je priznal, da so razmere slabe in da pa hodijo na obed v kuhinjo. Ko so delavci po svojem odboru predložili svoje zahteve delovodji, je popolnoma sprejeli svoje obnašanje. Zahteve, ki so bile spisane, je lepo vtaknil v šep. Na to je iziral nekega delavca, da tako izrove nemir ali pretep v taborišču. Delavci so spoznali njegov namen in so se mu smejali. Lepo so se usedli in čakali na njegov odgovor.

Delovodja je prišel večkrat med delavce in je skušal s prigovarjanjem doseči, da grede na delo. Nekaterim delavcem je pa rekel, ako jim niso razmere všeč, da naj zapuste tabor in grede tje, odkoder so prišli. Delavci so mirno odgovorili, da niso prišli v taborišče, da pustijo delo, ampak za to, da delajo.

Ko je videl, da ničesar ne opravi, je telefoniral šerifu in državnemu pravniku. Zapisregel je tiralnico za preiskavo. Dal je preiskati nekega delavca, o katerem je sumil, da je druge nagovoril, da so zastavkali. Našli niso ničesar. Preiskali so drugega delavca in pri njem so našli nekaj delavskih literatur in so ga seveda aretirali. Odnegli so tudi druge delavce v mesto in v mestu se je med tem raznesla vest, da je v taboru velik pretep. Ne železniški postaji se je zbralo veliko občinstva, ki je pričakovalo, da pridejo v mesto tolpo pretepenih in razcepanih sirvin, ki je hotela razbiti vse v taboru. Veliko je bilo rasočaranja med občinstvom, ko je privozil na postajo izredni vlak in so videli, da iz vlaka izstopijo šedno oblečeni ljudje, ki imajo šulje na rokah.

Značilno je, da so delavci zahtevali več in boljše kuhane jedi. Družba, za katero so delali ti delavci, prav zanesljivo skrbi, da njeni konji ne stradajo. Ravno tako gleda na to, da so hlevi čisti. Konji so seveda njih privatna lastnina, ki je stala denar. Ako konj pogine, ima lesna družba izgubo. Nekaj drugega je, če se med delavci v taboru razširi nalezljiva bolezen in jih podavi vse. Kompanija nima nobene izgube. Ona najame druge delavce, mrtve, če ni nikogar, ki bi zanje plačal pogreb, pa pokopije okraj. Stavka samansabi pokazuje, da je nekaterim privatnim bizniškim interesom človek kot najvišje bitje manj vreden kot navadna žival.

Razmere v Buttu, Mont.

Butte, Mont. — Butte je danes pravi pekel za delavce. Nekaj je bilo to mesto organizirano skozinokov. Prišli so boji, toda ne proti privatnim bizniškim interesom, ampak delavci so se spoprijeli sami med sabo. Mesto da bi očiščili svoje organizacije slabih voditeljev, so se kavalali med seboj. Razdirali so organizacije in ustanovljali nove.

Ko je bil kaos največji, so posegli vmes privatni bizniški interesi v svojo korist in na škodo delavcev.

V spominu je ostal še masaker Anakonde, nesreča v rudniku Speculator. Delavci so bili poraženi, njih organizacije omajane. Posledice so seveda nosili delavci. Znižana je bila mezda in končno je prenehal izhajati tudi Bulletin, ki je nekaj časa izhajal kot dnevnik. Navadna delavska mezda znaša zdaj \$4.25. Toda zvezana je s pogodbenim sistemom, tako da ne

kateri rudarji mislijo, da lahko več zaslužijo, ako delajo v akordu.

Rudniki so v zelo zapuščenem stanju in nesreče se vrše pogosto. V nekem rudniku so na pr. opravljala navpični jami. Ko so vlekli iz njega star les, je počila vrva in delavec, ki je bil v košu se je ubil. Sezvana je bila mrliška porota, ki je izjavila, da je rudar sam povzročil nesrečo.

Tako je! Koš je bil jako trdno izdelan, da bi moral nositi pet in trideset ton. Ko je pa delavec stopil vanj, je pa počila jeklena vrva, ki bi mrcala dvigniti pet in trideset ton teže. Na to so pa rekli, da je delavec sam kriv, ako je počila vrva.

Tako zdaj ravna jo z delavci v Buttu, ko je med rudarji nastala nesloga. Mnogi rudarji zapuste kraj in se preselijo drugam. Na ta način si tudi ne pobiljšajo svojega položaja. Vožnja stane denar in veliko je vprašanje, ako drugje dobe delo, ko je brezposelnost povsod velika. Da se razmere zboljšajo, se morajo tukajšnji delavci zopet organizirati in ostati zvesti svoji organizaciji. Joka nje in stokanje ne bosta spreminila sedanjih razmer.

Podjetniki niso mehkosrčni ljudje, kadar gre za profit. Jasnop je, da imajo toliko več dohodkov, kolikor slabše so delavske razmere. Zategadelj tudi z mezinem ne bodo genili, da se zboljšajo delavske razmere. Za zboljšanje delavskih razmer morajo skrbeti delavci sami s čvrsto organizacijo.

Francoska koloni- ja paradiz za tihotapce.

St. Pierre, francoska kolonija. — Ljudje, ki žive ob mejah Združenih držav, so kmalu zapopali, da je prohibicija bogat vir dohodkov. V marsikaterem takim obmejnem mestu ali na bližnjem otoku, pred uvedbo prohibicije prodali v celem letu en soček žganja. Odkar je bila uvedena prohibicija v Združenih državah, se je spremenilo življenje v takih mestih. Pa tudi trgovina je zadobila kmalu drugo lice. Ljudje so spoznali, da prihajajo tihotapci v velikem številu in da zahtevajo opojne pijače, katerih ne kupujejo na upanje, ampak plačajo vse v denarju. In tako se je v teh mestih razvila cvetoča trgovina s opojnimi pijačami. Tam, kjer stajata nekoča trava in osat, so zdaj skladišča, v katerih imajo žganje, rum, špirit, vino itd.

Med taka mesta spada tudi francoska kolonija St. Pierre na južnem ostrgu Nove Fundlandije. Trije mali otoki tvorijo francosko posest in če pride tje potnik iz Amerike, lahko opazi na raznih vabljivih oglasih na hišah, ki prinašajo, da poizvedo, kako cvete trgovina s opojnimi pijačami.

Governer male francoske kolonije je mr. E. Lachat, v St. Pierre. Star je okoli pedeset let in zelo prijazen s tujci. Ko se je mudil na otoku neki ameriški častnik, mu je governer povedal, da so Američani dobrodošli. Odkril mu je, da v francoski koloniji ni prohibicije kot v Združenih državah in da lahko vsakdo kupi, kar njegovo srce poželi. Dodal je, da lahko vsak kapitan, ki se ravna po postavah, ki so uveljavljene na odprtem morju, kupi sto ali tisoč zabojev žganja, konjaka ali druge opojne pijače, čeprav se njegov manifest glasi za New York. Pripomnil je, da ni dolžnost francoskih oblasti poizvedovati, kakšne lokalne postave postojajo v sosednih in tujih državah.

Poredno je pa vzkliknil: "Pravite, da je veliko tihotapev. Kje pa tihotapijo? V Franciji? Ne, rekli ste, da v Združene države. Mi obžalujemo, toda mi lahko izvajamo zakone le tako, kakršni so."

Ko je častnik izpraševal trgovca J. B. Legassa, katerega poštenost je poznana celo v Kanadi in po vsej Novifundlandiji, ga je pogledal od strani in posvaril, da naj nikar preveč izprašuje druge, ker se mu zna dogoditi, da ga zapro kot vohuna. Častnik ni odnehal in ga je vprašal, koliko opojne pijače se proda, ki zapusti St. Pierre. In Lagasse mu je odgovoril po modrijansko: "Kateri trgovci so odgovorili na tako vprašanje? Noben trgovec ne bo razkril detajlov o svoji trgovini s opojnimi pijačami. Za radovedneža velja tole: Vi vprašate, kaj se bo zgodilo z deset tisoč zabojih žganja, ki dospo v St. Pierre. Kaj pa je tole za ljudstvo, ki šte-

Meteoriti.

Denar je svoboda, pravica, zakon in oblast; denar je vladar in bog.

Najnovjši dokaz: Vojni profitar po imenu Campbell v Filadelfiji je bil spoznan krivim, da je ukradel vojaškega materiala v vrednosti \$100,000 v bivšem taborišču Dix. Dobil je eno leto in eden dan ječe. — Navadna človeška para po imenu William Smith v Chicagu je bil spoznan krivim, da je ukradel \$150 in šepno uro in oboje je bil v zapor od deset let do smrti.

Prvi, ki je ukradel stotisoč dolarjev, dobi samo eno leto zapora — in skoro bi stavili glavo, da ne bo sedel več ko mesec ali dva. Drugi ukrade dvesto dolarjev (rečimo, da je ura vredna \$50), pa mora v zapor do smrti. Razlika med obema taboroma je, da prvi ima denar, drugi ga nima.

Drugi slučaj: Miljonarjev sin Ward je ubil človeka. Položil je varščino in je na prostem, dasi za umor ni varščine. Neki drugi človek, ki je čisto nedolžen pri tem zločinu, je pa v ječi, ker ga sodišče drži kot pričo, a nima denarja, da bi položil varščino. Ubijalec, ki ima denar, je na svobodi, nedolžna priča, ki nima denarja, je pa v ječi!

Nekje v Ohiju so postavili spomenik prečisti. Spomenik ni na pravem mestu. Stati bi moral na vogalu Wall Streets.

Mr. Hoover bi rad, da se premogovniški operatorji naplačajo z dvojno vojno ceno za premog, ki ga izgube med stavko — dočim se naj rudarji naplačajo z zavestjo, da smo "mi smagali v vojni."

Spet prihajajo vesti, da Marconi poskuša priti v brzobjavno dotiko s Marsom. Nehvalešen posel. Ako so na Marsu inteligentna bitja — in ne vemo, kakaj ne bi bila — se ta bitja toliko brigajo za obvevanje z semljani kakor se na primer Edison briga za razgovor o kvadraturi kroga z enoletnim otrokom.

Veda ima trnjevo pot. Ne tako superstitioza ali praznoverje. Marconi bi lahko nalagal svet, da je prejel razumljivo depešo z Marsa in dosti bi jih verjelo. Ampak znanstvenik ne stori tega, ker on išče le resnico. Vse drugače dela naprimer kak Doyle, ki "prejema depeše od duhov na onem svetu". Depeše je vedno dovolj in tistih, ki mu verjamejo, je še več.

Te dni smo čitali o deklici, kateri so zdravniki umrtvili živce v hrbtenici in potem so izvršili na njej dve težki operaciji. Deklica je bila vse čas pri zavesti, poslušala je godbo po radijotelefonu in ni čutila nobene bolečine.

Čudež, ko kdo rekel. Noben čudež! Kolikor toliko svobodna znanost. Pred 400 leti bi bilo kaj takega čarovnivo in zdravnik bi bil sežgan na grmadi kot hudičev hlapec, ako se ne bi pravčasno skrtil; in deklica bi bila tudi sežgana, ker se je dala zapeljati od čarovnika. Zgodovina nam je zabeležila na tisoč takih slučajev. Alkemisti — predniki sedanje ke-

je 125,000,000 oseb? Na osebo še kapljica ne pride, niti toliko, da bi ga vsaka oseba pokusila. Brez pomena je, da se o tem razgovarjava."

Tako cvete trgovina s opojnimi pijačami v vseh obmejnih mestih in na bližnjih otokih, s katerih se lahko vtihotapljajo opojne pijače v Združene države. To ni samo prikazen v St. Pierre.

MORNARIŠKI PRORAČUN SPREJET.

Pomorski ostanke na Haitiju.

Washington, D. C. — Senat je sprejel proračun za mornarico. Določenih je \$295,450,000 in moštvo bo šlo 86,000 moš. Proračun je bil odposlan konferenčnikom, da se izravnavo neenakosti.

Senator King je predlagal, da se ameriški pomorski umaknejo s Haitija in Nisargue. Njegov predlog je bil odklonjen.

Rusija zavrgla pogodbo s Italijo.

Moskva, 20. jun. — Centralni izvrševalni odbor je zavrgel trgovsko pogodbo z Italijo iz razloga, ker ima Italija na temelju te pogodbe večje ugodnosti kakor Nemčija, dasi je zadnja priznala sovjetsko vlado, dočim je ni Italija.

mije — so mešali tekočine in talili kovine v temnih kletih, ker so se bali, da jih kdo obtoži čarovnštva.

Baroni premoaga — kakor vel drugi baroni — se drže starega pregovora aristokratov: Public be hanged. Kaj njim mar, če bo letos premoaga ali ne za revne ljudi. Ljudstvo naj se obesi!

Najnovjšje znamenje demokracije v Jugoslaviji: občinski odbor v Ljubljani je bil nasilno razpuščen. Čemu je še treba volitev? V Belgradu naj kar imenujejo: ta in ta naj bo na krmilu občine. Ljudstvo naj se obesi!

Kopriva je kopriva čim se pokaze iz zemlje. Ako je deček velik lažnik — nikarte ga pretepati. Dajte ga raje v lemenat, potem pa v kloster in boljšega kutarja ne bo na svetu. Pisal bo dobre članke o seksualnih vprašanjih in jih mastno zabelil z latinskimi citati.

Pobožnjaški hinavci se zgražajo, ker so Rusi odprli grobnico carjev v Petrogradu in pobrali dragoceni nakit z mrličev. Kaj je treba mrliču zlata in dijamantov, če se po sedanjem neumnem sistemu za to reč lahko kupi kruh za žive ljudi? Vse kaj drugega so naredili francoski revolucionarji, ki so trupla kraljev pometali v graben. Veliko večjo oskrbitev mrliča je pa naredil cerkveni zbor v Kostnici leta 1415, ko je ukazal izkopati kosti krivoverca Wykliffa v Londonu in jih sežgati.

Miljonar McCormick, vodja trsta poljedelških strojev, je plačal zdravnikom \$50,000, da so mu vcepili mladeniško žlezo nekega siromaka, čegar imena nočejo izdati. Kakor izjavljajo listi, je rezeval dal svojo žlezo staremu milijonarju za manj ko 500 dolarjev. Bolnišnica, v kateri se je izvršila operacija, je bila zastražena s privatnimi policisti. Miljonar je tako po operaciji brzojavil igralci Ganni Walski v Parizu, da sem "dobro počuti".

O tem dogodku naj premišljujejo moralisti, zlasti oni grenhorni franciškanske sorte, ki si v svoji neskončni naštivosti domišljujejo, da so čuvaji morale slovenskih delavcev v Ameriki.

Neki reporter, ki je opisal politično konvencijo, se je bil tako zaljubljen v psička nekega prominentnega delegata, da je psičku posvetil več poročila kakor vsem vprašanjem, ki so se obdelavala na konvenciji.

Temu reporterju so podobni kutarski škrici v Kazimirjevem gnezdu. Ker so "prijatelji delavcev" — kajpada! — so poskušali opisati konvencijo Ameriške delavske federacije, toda največja važnost je bila po njihovem mnenju molitvica ob otvoritvi konvencije. Medtem so pa kutarski škrici pozabili, da je konvencija odobrila stavko rudarjev ne glede na dejstvo, da je župnik blizu Homer Cityja dejal, da je stavkati smrtni greh! Torej kaj je pomagala molitvica? Kaj pravzaprav vedo franciškanski škrici o delavskih problemih v Ameriki?

K. T. B.

ČLOVEŠKA NEUMNOST IN NAPUH ZAHTEVATA ŽRTVE MED OPIOCAMI.

Washington, D. C. — Nova moda ugroža opice v Abesiniji, da postanejo žrtve človeške neumnosti in gizdavosti. Posebno v Parizu povprašujejo "dame", ki nimajo nobenega dela in ki so človeški družbi toliko koristne kot toča v vinogradu ali na fitnem polju, po obleki, ki je okrašena s našivi iz kože abesinskih opic. Posledica tega je, da bodo opice govece vrste popolnoma uničene, ako ta modna norost ne odneha.

Te "dame" se porogljivo smejejo divjaku, ki si okraši svojo glavo s ptičjim perjem, ali ki nosi velik obroček iz medenine v nosu, češ, me smo civilizirane in se ne nosimo tako, kot tale divjak. V koliko se pa loči taka "dama" od divjaka, ki vidi največji užitek v tem, da svojo obleko okraši s opičjo kožo? Nič, kar se tiče noše, v ostalem pa zaostaja daleč za divjakom. Divjak s lovom in delom skrbi za prehranitev svoje družine ali pa rodu. Te vrste "dame" pa le živjajo, kar drugi pridelajo in izdelajo, koristnega dela pa ne vrše. Ne dajo se primerjati niti a troti v panjih, ker trotje skrbe, da se narod pomnoži, te vrste "dame" pa nočejo postati matere, ker materinstvo naklada delo in dolžnosti.

JAVNA GOVORNICA.

Glasovi članov S. N. P. J. in čitateljev Prosvete.

New Duluth, Minn. — Predita- joč oficijelno naznanilo glavnega predsednika jednote glede kritičarjev, se smatram skoraj najbolj prizadet, ker sem se prvi oglasil zoper sklep seje glavnega odbora za izplačitev nagrade, kakor se je imenovala na konvenciji in kakor jo tudi jaz imenujem, pa naj jo glavni predsednik imenuje plače za izredno delo, doplače ali pa — mind that — jaz jo smatram za nagrado.

V prvih vrstah oficijelnega naznanila se čita kot nekaka samohvala. — Mi smo dolgo molčali glede kritiziranja — pravi, toda zakaj ni glavni predsednik prišel takoj s pojasnilom na dan in čakal skoro pol leta. Vzrok je, da si glavni predsednik predstavljal stvar za bolj malenkostno kot je bila. Morda si je mislil, tam v mrzli Minnesoti je nekdo napisal par vrstic, nato pa nikdo ne bo več mislil; članstvo pa je še toliko razsodno, da ve, do česa je upravičeno in do česa ni, kar se je pokazalo na združitveni konvenciji. Zato se jih je več oglasilo in povedali so svoje mnenje glede nagrad.

Nadalje stoji v onem naznanilu, da se po nepotrebnem trati prostor v glasilu in stvar da je bila povedana ter prečevkana večkrat. Saj je bila tudi na konvenciji že povedana, zakaj se je potem prečevkavalo o nji še na glavni seji.

Ni bil moj namen oglasiti se več kakor enkrat o stvari, toda ker glavni predsednik piše, da — prvi, ki je pričel s izjavljanjem, nas je hotel ali nehoti naslikati kot nasilneže ali ponarejevalce — se je treba oglasiti. Ne vem, kje so dotične vrste zapisane, jaz jih nisem opazil in ne zapisal, dokazal pa seveda ničesar. Črno na belem je vendar stalo v zapisniku letne seje, da se je potrdila izplačitev nagrad. Zakaj nista predložila konvenciji računov za njuno zamudo, temveč se je tam samo pojasnjevalo njih trudopolno delo, ki sta ga storila za jednote, oz. koliko dela je imel br. Berger za časa influence. Mislim, da ni imel premočene srajce od pota kakor so jih imeli člani, garajoči po zadnjih rovh in v železotoplinah pri osem do štirinajst urnem delu, ob nedeljah pa po 24 ur.

Predsednik pravi, da ni bila plačena kakva nagrada, ampak izredno delo. Beseda "nagrada" se je po poti iz Clevelanda v Chicago spremenila v "izredno plačilo", to je vse, kar je. Čitani sta bili izjavi br. Bergerja in gl. tajnika in br. Berger pravi v svoji: "... Noben mizar ne zabije zastoj žebja, tako sem tudi jaz upravičen do svojega." Saj br. Berger vendar ni bil mizar v glavnem uradu, kolikor pa se tiče zamude s konferencami in sejmami združevalnega odbora, saj br. Berger ni bil član združitvenega odbora in če se jih je udeležil, je zato kaj pridobil na izkušnjah. Če se že toliko gleda za korist članstva in jednote kot to vsak naglašja, bi se moralo to v resnici vršiti in bi ne smela biti prva skrb — lasten žep.

Vzemimo na primer člana ali društvenega odbornika, ki se udeleži vsake društvene seje, torej 12 na leto, ki se vrše po 2 do 3 ure in pri večjih društvih včasih še dalj. Poleg tega mora društveni odbornik skrbeti, da izpolnjuje dolžnosti kot mu jo je naložilo društvo, ima včasih dovolj potov, sitnosti ter zamude časa, toda kje bo on zahteval nagrade za izgubljeni čas. Kaj bi bilo z društvom, če bi morala plačati vsako minuto zamujenega časa članom? Potem bi morali člani plačevati ravno toliko prispevkov za društvo kot za jednote ali pa še več.

Br. glavni predsednik piše, da so glavni odborniki, vposelni pri glavnem uradu tvorili manjšino in se tisti, da niso bili za tak predlog. Prav rad priznam, da sta br. tajnik in Berger pritiskala na sejo o njenem trudopolnem delu in glavni odborniki od zunaj, izvemši par njih, so pristali. Nadalje je zapisano, da so glavni odborniki že dokazali s fakti in številkami in da bodo še dokazali, da se varčuje. Jaz pa mislim, da tako varčevanje upravnemu skladu prav nič ne koristi, temveč onima, ki sta prejela nagrado.

Stvar tudi ni tako strašna kot jo je naslikal gl. predsednik, da se zavija. Ničesar nisem zavijal, temveč odkrito povedal, kar sem mislil že v prvem mojem dopisu. Spregovil bi tudi nekaj glede pravil. Dolžnost gl. predsednika je, da konstatira pravila ka-

dar so tiskana, če odgovarjajo sklepom, spremembam in dodatkom konvencije.

Prišel je iniciativni predlog od društva št. 233 v Kokomu, Indiana, da se spremeni člen št. 27 (točka j). Ko bi bil br. predsednik pogledal v konvencijni zapisnik, bi bil opazil, da pravila ne odgovarjajo sklepom konvencije. Vzemimo zapisnik konvencije z dne 21. septembra dopoldne na strani 84 (18 seja), ki se glasi: "Preide se na člen 27 — odškodnine in operacije. Prva točka sprejeta s popravkom, da se odstavek j glasi: Odrezanje roke ali noge ... \$100," in ne — odrezanje roke ali noge valed bolezni (niti valed nesreče). Ta odstavek je torej v nasprotju s onim kot je sedaj v pravilih. Kot je bil sprejet na konvenciji pa odgovarja sedanjim iniciativni. O tem je torej vsaka iniciativa ali razprava nepotrebna, temveč je samo potrebno obvestiti članstvo v oficijelnem naznanilu. — Toliko v odgovor br. predsedniku.

Delavske razmere so se tu obrnile malo na bolje, ker je začel tukajšnji Steel plant malo obratovati, vžlic temu so še brezposelni delavci. Ugodna prilika se nudi onim, ki še niso člani nobenega podpornega društva, da pristopijo k najboljši podporni organizaciji S. N. P. J., ker sedaj je zdravniška preiskava kakor tudi pristopnina pri nas prosta. Tu imamo društvo št. 205, h kateremu je dolžnost vsakega člana, da pripelje novega prosilca pri prihodnji seji. — Frank Petrich, član društva št. 205.

Aguilar, Colo. — S težko roko sem prijel za pero, kar je res nekaj težavnega in mi mora priznati vsak zaveden delavec. Bolj še gledam zle razmere v tem tuznem Koloradu, bolj mi razjeda srce radi onih nesrečnih sobratov-najetežev. Premogovniški podjetniki so jim več kakor lastni bratje. Žalostno je posebno če ima kde sorodnika med njimi, kot se je to zgodilo meni, ko je šel brat Jakob v tem kriticnem času na delo. Svetoval bi mu, naj to opusti kakor hitro bo čital ta dopis in se pridruži nam, saj to so njegove dolžnosti. Sam naj vzame gospodarstvo v roke in pomni naj, da dela on ne pa njegova "boljša polovica".

Bratje, rudarji po celem Coloradu, pristopite v naše vrste, drugače boste enkrat še obžalovali sedanje početje za naše nasprotnike premogovniške podjetnike. Jednote in zveze bodo z vami morale postopati po pravilih, kar bo zavedno članstvo samo poskrbelo. Dobijo se taki, ki trde, da niso bili porvani na stavko, pa to ne odgovarja resnici, ker vsakdo je dobro vedel, da je stavka pričela 1. aprila in so bili pozvani vsi premo-garji.

Pozdrav vsem zavednim delavcem. — Stavkar.

Hudson, Wyo. — V naši naselbini je fronta stavkarjev trdna. Delavci so se precej razkropili na vse strani in tudi večje število članov našega društva je odšlo za nedolžne čase. Odpotovali so v visoke planine, da si tam gori preženejo čas. V prosti deželi živimo, zato si moremo kupiti dovoljenje za dva dolarja in lahko postopamo okoli tekočih potokov in lovimo ribe, ki nam tčijo žolodčne potrebe. Le malo število jih je videti po mestu, ki si s kartami preganjajo čas. Precejšnje število ljudi pa tudi s avtomobili prevaža čas. V tem oziru se dela celo den čas, da pridno godpirajo tovarnarje z milijoni. Ker sem primoran stanovati pri glavni cesti, jih moram poneči poslušati po cele ure, kako drče mimo. Šele zjutraj, ko pokaže sonce prve rumene žarke na visokih planinah, se umaknejo in gredo počivati.

Lepo število rojakov, ki lastujejo svoja premoženja, popravljajo hiše in pohištvo, orjejo in pridelujejo življenske potrebe, ki jih potrebujejo oni, ki prevažajo čas na avtomobilih. Prosveta nima dovolj prostora, da bi zadostno opisala pravico in poštenost teh ljudi, ki se trudijo od noči do noči vsaki dan, kultivirajo deželo, jo lepšajo in dajejo od leta do leta višje davke državi.

Na društvenem polju za enkrat nimamo uspeha, ker so se vsi delavci razkropili, večje število članov je prestopilo k drugim društvom. Stalne članove pozivljam, da se polnočestvilo udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila dne 2. julija v navadnih prostorih. Že večkrat smo slišali glas izmed članov, da malo število članov nima pravice sprejemati kakih predlogov in drugih odredb, kar zamere sta-

riti le večje število članov. Ne želim, da bi prišlo do kakih nespo-konvencij. — Prvi, ki je pričel s izjavljanjem, nas je hotel ali nehoti naslikati kot nasilneže ali ponarejevalce — se je treba oglasiti. Ne vem, kje so dotične vrste zapisane, jaz jih nisem opazil in ne zapisal, dokazal pa seveda ničesar. Črno na belem je vendar stalo v zapisniku letne seje, da se je potrdila izplačitev nagrad. Zakaj nista predložila konvenciji računov za njuno zamudo, temveč se je tam samo pojasnjevalo njih trudopolno delo, ki sta ga storila za jednote, oz. koliko dela je imel br. Berger za časa influence. Mislim, da ni imel premočene srajce od pota kakor so jih imeli člani, garajoči po zadnjih rovh in v železotoplinah pri osem do štirinajst urnem delu, ob nedeljah pa po 24 ur.

Pittsburg, Kans. — Brala sem dopis v št. 135, poslan od "starega Jalčana". On v tem dopisu ravno nasprotno opisuje. Res je, da delajo v onem malem "dinki" rovu, to pa zato, ker je sedaj suha oosta, da je mogoče priti zraven do tistih par karie, ki jih nakopljejo štirje mošje. Oni ne marajo s tem nikomur škodovati. Oni "stari Jalčan" ne piše, ko je bilo vse v blatu, da človek ni mogel najti malega "dinkija", ne pa da bi prišel do črne-ga premo-ga z vozom ter bi ga lahko odpeljal. V takih časih pa so bili oni mošje doma in pazili so na svoje žene, dočim so drugi rovi obratovali in so rudarji v njih prejemali prilične zasluge. Iz "dinki" rovu so se takrat norčevali.

Kot se čuje, so na Breezy Hillu odprli rov in na delo je šlo 150 moš. To stari Jalčan že ve. Tudi v več drugih rovih so pričeli obratovati.

V tej okolici je malo Slovencev. Vrođino imamo baš sedaj hudo in kakor izgleda, se bo vse posušilo po naših vrtovih, poljih in drugod. Zabav ali drugih prireditev ne pripravljamo veliko ali prav povedano sploh nič. Na Franklinu se je poročil J. Pavlin, ki mu želimo v zakonskem stanu veliko veselja in sreče. — Rojakom priporočam list Prosveto, ki prinaša različne zanimivosti za nas vse. — Naročnica.

Bishop, Pa. — Stavka v tukajšnji okolici je popolna. Pretepačev nimamo, ki pa jih prav lahko go-ročimo. Prav vsi se zavedamo, da je umesten pregovor: Sloga jači, nesloga tlači, zato smo vsi složni med seboj. Pittsburška premogovna družba ne meče svojih rudarjev iz svojih stanovanj, kot se je dogajalo po westmorelandskem okraju in razvidim iz pisma, ki ga mi je poslal rojak F. S. v Claridgu. Tam imajo menda pet slovenskih najetežev, ki so še prav dobro poznani iz leta 1906. In so bili precej naprednega mišljenja, ko so ga imeli malo "god kape". Zato se ni čuditi, ako se dajo zapeljati od kompanijskih slug, posebno ako morejo zato dobiti še malo mesečne v teh suhih časih. Svetoval bi jim, naj pustijo tako delo, kot ga sedaj opravljajo. Le pomislijo naj, kako se bo godilo z njimi po stavki, ko bodo napredni rudarji naredili obračun z vsem onimi, ki so bili na strani kompanij za čas stavke. Ni več daleč čas, ko bomo lahko rekli, da je zmaga naša, samo več sloge je treba in vztrajnosti, tedaj pa bomo napravili obračun z onimi "naprednjaki".

Poznam več rojakov, ki so bili naprednega mišljenja le toliko časa, dokler niso imeli ničesar poč palec, ko so se ga malo opomogli, so se čez noč prelevili iz socialistov v republikance, to je, so pristopili k stranki kapitalizma. Taki so mnogi oni "naprednjaki". Po vetru menjajo svoja prepričanja.

V roki sem dobil št. 67 Edinosti, list pisan v "božjem duhu", v imenu patra Kazimirja. Ne da mi svet miru, da bi nekaj ne spregovoril glede dopisa iz Clevelanda, O. "Jaz ne morem umeti," piše rojakinja iz Clevelanda, "kako je mogoče imeti Gospodu (iz velikega spoštovanja piše z veliko začetnico) župniku tako velik uspeh pri mladih dekletih, ki imajo toliko nevarnosti med svetom."

Če ona nadebudna rojakinja to-ga ne more pogruntati, bi ji lahko odgovoril čisto enostavno. Dam ji nekaj navodil ali pojasnil, toda pod pogojem, da mi ne zamere, drugače pa, ako mi zamere, naj gre v župnišče in pove gospodu župniku, da naj ji da odvezo, ne da bi šla k spovedi, ker tako pridno prinaša novice za list Edinost. Gospod župnik se "božji namestnik" in kot tak imajo seveda veliko moč, ker se lahko na podoben način kot smo mi drugi ljudje. Poleg tega so brihtna glavica in vedo kako postopati z mladimi dekleti, da imajo uspeh. Tako torej ni treba skrbeti, kako jih pridobe.

Rojakinja tudi piše, da bi rada videla, da bi ustanovili društvo sv. Alojzija. Z društvom sv. Alojzija pa ne bo nič, ker gospod menda več drže na dekliška društva kakor pa na društva za mladeniče.

Priporočal bi omenjeni rojakinji, naj se naroči na Prosveto ali Proletarea. V teh dveh listih bo dobila popolno sliko o katoliški gospodi, ki se tako rada hvali, da zastopa Boga. Kot je meni znano, ni Kristus nikjer zahteval denarja, ako je opravil kako delo, pri čemur pa je večinoma današnja duhovščina najbolj pridna ter ne gleda za drugim kot za dolarjem. — M. K.

Thomas, West Va. — Zavedni stavkarji po Uniji so si ustvarili sodbo, da tu po Zapadni Virginiji delamo na vse kriplje, kolikor kdo more, kar pa ni resnica, vsaj to ne velja za naselbino Thomas. Tu imamo šest rovu s približno sedem do osem sto rudarjev. Izmed teh sedaj samo en rovu obratuje, to je št. 34. V onem rovu je delalo 19. februarja 230 premo-garjev in okrog 40 dnevni delavcev, to je torej edini rovu, ki malo obratuje. Toda pogledimo one delavce. Kakih 40 jih je, a le takih, ki bi jih pred stavko kompanija ne hotela niti za mazanje vozikov. Sedaj hodijo v pet ali šest starih rudarjev, med njimi dva Slovence, ki sicer nisem mislil o njih povedati, a ko sem mislil na njuno sedanje početje, sem si mislil, če njih ni sram odpravliti tako delo, mene tudi ni treba biti sram, da bi jih povedal. Kadar bo stavka končana, tedaj bom oba opisal kakorjuna sta v resnici. Če bomo stavko izgubili, ne bom pozabil poslati v javnost njunih slik, da bodo Slovenci čirou Unije videli, katera dva sta bila, ki sta pomagala kompanistom pri nas zlomiti stavko.

Nimam navade koga obrekovati, toda pri takih ljudeh bi se šlovek kmalu spoznal; reš moram, da se mi prav nič ne smilita, kajti mi stavkarji smo ona dva skoraj na kolenskih prosili in njima rekli takole: "Brata, prosimo vas, stopita na našo stran, ne verjemita lažljivim in zapeljivim kompanijskim hlapcem. Ostanita na naši strani, saj vendar vidita, da je na naši strani danes šest sto tisoč enakih naših sobratov, ki se vsi bore za iste pravice." Opomnil smo jih, naj pristopita tudi če sta v slabem gnetnem položaju, ker pomagali njima bomo z vsem, s čemur bomo mogli.

Vse to ni nič pomagalo. Eden izmed njiju se je izrazil: "Ne, u maram podpore, ker nočem, da bi mi Slovenci očitali, da so mi kaj pomagali." Drugi pa je rekel, da tudi ne mara podpore, da lahko ostane doma brez podpore, če hoče, pa tega noče. Tu vidite, kako plitka je še njuna izobrazba in koliko smisla imata za kak napredek. Rajši sta na strani kompanije in ga razeta doma in zastoj jedla. Ni čudno ni, če je policentakem v Zapadni Virginiji slabša organizacija kot kjerkoli. Dokler bo kaj takih ljudi tudi boljše ne bo mogla biti.

Opozarjam vse brate stavkarje, da smo složni še za kratak čas. Vztrajajmo in zmaga bo na naši strani. Par najetežev kot jih je danes pri tako veliki masi ne pomeni več kakor kaplja vode v morje. Stavka pri nas je torej še vedno stoodstotna. — Stavkar.

Gray, Pa. — Oddaljenim rojakom in stavkarjem poročam, da smo tukaj solidarni, skoraj bi lahko rekli sto-procentni. Najetežev imamo nekaj, ki so od drugod dobavljani, neke iz države Maryland, pa ne morejo dosti premoga producirati, ker so neizučeni.

Večina tukajšnjih rojakov je bila izgubila iz kompanijskih hiš, nekaj se jih je naselilo pri drugih rojakih, ki imajo svoja posvetva. Kar nas je Slovencev izgnanih smo vsi dobili hiše, ker smo bili med prvimi. Nekaj Poljakov in Anglečev je v takezvanih tentah (kote-riz) jin nekaj črncev. Nek črnce je

postavil takovani "Hot Dog Stand", kjer prodaja sladoled, pop in sandviče.

Običajl nas je rojak Chas. Pogorelec, upravitelj lista Proletarea dne 15. junija. Na slovenski farmi smo imeli lokalni shod tukaj na Grayju, ko je prišel Pogorelec, in je govoril v angleškem jeziku, za kar smo mu vsi hvaležni in mu čestitamo, ker je tako dobro govoril, da so tudi Angleži iznenadeni. Mislijo, da drugi narod ne zna drugega kot jesti, v čemur pa nas oni pravzaprav prekašajo.

Nadalje smo imeli tisti dan tudi velik shod za celo okolico. Naš lokalni predsednik je povabil Pogoreleca, ki se je vabilu odval. Čakal sem na precej dobrem kraju, kjer sem prav dobro slišal in sem bil prepričan, da bo drugi govornik Pogorelec; ko je bilo še skoraj vse končano sem prišel v dotiko s rojakom Pogorelcem in ga vprašal, zakaj ne drži govora. Rekel mi je, da ni bil predstavljen, narkar sem jaz šel k organizatorjem in sem povedal, da je on dober govornik in da želi povedati nekaj besed v prid delavstva ter še bolj vtrditi solidarnost stavkajočih delavcev. Organizator mi je obljubil, da mu preskrbi, da bo lahko držal govor v slovenskem jeziku, ako pride na oder. Šel sem ponj. Oder je obstajal iz kupa še precej ugle-jene prsti od prejšnjih shodov. Ko je prišel br. Pogorelec, je organizator takoj povedal, da se boji, da ne bi kaj takega povedal, da bi bilo v prid operatorjem, in da so začeli ljudje biti nestrupni, ker shod traja predolgo, kar je tudi v resnici bilo, ker je slovaški govornik govoril skoraj dve uri. Pogorelec je izkazal svoje identiteto in povrh še povedal, da sta s James Mar-xom dobra prijatelja, na kar mu je dovolil organizator kratak govor in sicer samo v angleškem jeziku, boječ se, da ne bodo hoteli obitavnost več poslušati, za kar se je bil pa malo vtel, kajti nekaj se jih je bilo že odpravilo, a ko je pričel govor naš rojak, so vsi takoj prišli nazaj. Nekaj je bilo še oddaljenih, ko je začelo obitavnost poskati in ko so videli, da ni konca ploskanja, so še oni prišli nazaj. Nikdo izmed njih se ni kesal, da je prišel, kar sem zvedel pozneje.

Drugi dan so me vpraševali: "Who was that man? Oh, boy, but couldn't he speak? If the organizer could talk like that they would have no trouble getting the non-union fields, don't you think so?" In v resnici še ni bil noben govornik deležen toliko ploskanja, odkar smo tukaj organizirani. Rojak Pogorelec je govoril približno deset minut in je bil deležen vsi ploskanja kot tisti, ki je govoril ne manj kot dve uri. Vsi Slovenci in tudi drugi čestitamo Pogorelcu, ne samo zato, ker je govoril, ampak tudi zato, ker je Slovenec. Stavkajočim delavcem pa kličem: držite se trdno in zmaga je naša. — Stavkar iz Somerset county.

Članica mi piše: "Who was that man? Oh, boy, but couldn't he speak? If the organizer could talk like that they would have no trouble getting the non-union fields, don't you think so?" In v resnici še ni bil noben govornik deležen toliko ploskanja, odkar smo tukaj organizirani. Rojak Pogorelec je govoril približno deset minut in je bil deležen vsi ploskanja kot tisti, ki je govoril ne manj kot dve uri. Vsi Slovenci in tudi drugi čestitamo Pogorelcu, ne samo zato, ker je govoril, ampak tudi zato, ker je Slovenec. Stavkajočim delavcem pa kličem: držite se trdno in zmaga je naša. — Stavkar iz Somerset county.

Članica mi piše: "Who was that man? Oh, boy, but couldn't he speak? If the organizer could talk like that they would have no trouble getting the non-union fields, don't you think so?" In v resnici še ni bil noben govornik deležen toliko ploskanja, odkar smo tukaj organizirani. Rojak Pogorelec je govoril približno deset minut in je bil deležen vsi ploskanja kot tisti, ki je govoril ne manj kot dve uri. Vsi Slovenci in tudi drugi čestitamo Pogorelcu, ne samo zato, ker je govoril, ampak tudi zato, ker je Slovenec. Stavkajočim delavcem pa kličem: držite se trdno in zmaga je naša. — Stavkar iz Somerset county.

Članica mi piše: "Who was that man? Oh, boy, but couldn't he speak? If the organizer could talk like that they would have no trouble getting the non-union fields, don't you think so?" In v resnici še ni bil noben govornik deležen toliko ploskanja, odkar smo tukaj organizirani. Rojak Pogorelec je govoril približno deset minut in je bil deležen vsi ploskanja kot tisti, ki je govoril ne manj kot dve uri. Vsi Slovenci in tudi drugi čestitamo Pogorelcu, ne samo zato, ker je govoril, ampak tudi zato, ker je Slovenec. Stavkajočim delavcem pa kličem: držite se trdno in zmaga je naša. — Stavkar iz Somerset county.

Članica mi piše: "Who was that man? Oh, boy, but couldn't he speak? If the organizer could talk like that they would have no trouble getting the non-union fields, don't you think so?" In v resnici še ni bil noben govornik deležen toliko ploskanja, odkar smo tukaj organizirani. Rojak Pogorelec je govoril približno deset minut in je bil deležen vsi ploskanja kot tisti, ki je govoril ne manj kot dve uri. Vsi Slovenci in tudi drugi čestitamo Pogorelcu, ne samo zato, ker je govoril, ampak tudi zato, ker je Slovenec. Stavkajočim delavcem pa kličem: držite se trdno in zmaga je naša. — Stavkar iz Somerset county.

Članica mi piše: "Who was that man? Oh, boy, but couldn't he speak? If the organizer could talk like that they would have no trouble getting the non-union fields, don't you think so?" In v resnici še ni bil noben govornik deležen toliko ploskanja, odkar smo tukaj organizirani. Rojak Pogorelec je govoril približno deset minut in je bil deležen vsi ploskanja kot tisti, ki je govoril ne manj kot dve uri. Vsi Slovenci in tudi drugi čestitamo Pogorelcu, ne samo zato, ker je govoril, ampak tudi zato, ker je Slovenec. Stavkajočim delavcem pa kličem: držite se trdno in zmaga je naša. — Stavkar iz Somerset county.

Članica mi piše: "Who was that man? Oh, boy, but couldn't he speak? If the organizer could talk like that they would have no trouble getting the non-union fields, don't you think so?" In v resnici še ni bil noben govornik deležen toliko ploskanja, odkar smo tukaj organizirani. Rojak Pogorelec je govoril približno deset minut in je bil deležen vsi ploskanja kot tisti, ki je govoril ne manj kot dve uri. Vsi Slovenci in tudi drugi čestitamo Pogorelcu, ne samo zato, ker je govoril, ampak tudi zato, ker je Slovenec. Stavkajočim delavcem pa kličem: držite se trdno in zmaga je naša. — Stavkar iz Somerset county.

Članica mi piše: "Who was that man? Oh, boy, but couldn't he speak? If the organizer could talk like that they would have no trouble getting the non-union fields, don't you think so?" In v resnici še ni bil noben govornik deležen toliko ploskanja, odkar smo tukaj organizirani. Rojak Pogorelec je govoril približno deset minut in je bil deležen vsi ploskanja kot tisti, ki je govoril ne manj kot dve uri. Vsi Slovenci in tudi drugi čestitamo Pogorelcu, ne samo zato, ker je govoril, ampak tudi zato, ker je Slovenec. Stavkajočim delavcem pa kličem: držite se trdno in zmaga je naša. — Stavkar iz Somerset county.

Članica mi piše: "Who was that man? Oh, boy, but couldn't he speak? If the organizer could talk like that they would have no trouble getting the non-union fields, don't you think so?" In v resnici še ni bil noben govornik deležen toliko ploskanja, odkar smo tukaj organizirani. Rojak Pogorelec je govoril približno deset minut in je bil deležen vsi ploskanja kot tisti, ki je govoril ne manj kot dve uri. Vsi Slovenci in tudi drugi čestitamo Pogorelcu, ne samo zato, ker je govoril, ampak tudi zato, ker je Slovenec. Stavkajočim delavcem pa kličem: držite se trdno in zmaga je naša. — Stavkar iz Somerset county.

Članica mi piše: "Who was that man? Oh, boy, but couldn't he speak? If the organizer could talk like that they would have no trouble getting the non-union fields, don't you think so?" In v resnici še ni bil noben govornik deležen toliko ploskanja, odkar smo tukaj organizirani. Rojak Pogorelec je govoril približno deset minut in je bil deležen vsi ploskanja kot tisti, ki je govoril ne manj kot dve uri. Vsi Slovenci in tudi drugi čestitamo Pogorelcu, ne samo zato, ker je govoril, ampak tudi zato, ker je Slovenec. Stavkajočim delavcem pa kličem: držite se trdno in zmaga je naša. — Stavkar iz Somerset county.

Članica mi piše: "Who was that man? Oh, boy, but couldn't he speak? If the organizer could talk like that they would have no trouble getting the non-union fields, don't you think so?" In v resnici še ni bil noben govornik deležen toliko ploskanja, odkar smo tukaj organizirani. Rojak Pogorelec je govoril približno deset minut in je bil deležen vsi ploskanja kot tisti, ki je govoril ne manj kot dve uri. Vsi Slovenci in tudi drugi čestitamo Pogorelcu, ne samo zato, ker je govoril, ampak tudi zato, ker je Slovenec. Stavkajočim delavcem pa kličem: držite se trdno in zmaga je naša. — Stavkar iz Somerset county.

Članica mi piše: "Who was that man? Oh, boy, but couldn't he speak? If the organizer could talk like that they would have no trouble getting the non-union fields, don't you think so?" In v resnici še ni bil noben govornik deležen toliko ploskanja, odkar smo tukaj organizirani. Rojak Pogorelec je govoril približno deset minut in je bil deležen vsi ploskanja kot tisti, ki je govoril ne manj kot dve uri. Vsi Slovenci in tudi drugi čestitamo Pogorelcu, ne samo zato, ker je govoril, ampak tudi zato, ker je Slovenec. Stavkajočim delavcem pa kličem: držite se trdno in zmaga je naša. — Stavkar iz Somerset county.

Članica mi piše: "Who was that man? Oh, boy, but couldn't he speak? If the organizer could talk like that they would have no trouble getting the non-union fields, don't you think so?" In v resnici še ni bil noben govornik deležen toliko ploskanja, odkar smo tukaj organizirani. Rojak Pogorelec je govoril približno deset minut in je bil deležen vsi ploskanja kot tisti, ki je govoril ne manj kot dve uri. Vsi Slovenci in tudi drugi čestitamo Pogorelcu, ne samo zato, ker je govoril, ampak tudi zato, ker je Slovenec. Stavkajočim delavcem pa kličem: držite se trdno in zmaga je naša. — Stavkar iz Somerset county.

se žolčne cevke toliko razširijo, da kamen prede v črevo, kar seve povzroča hude bolečine. Če so napadi hudi in pogosti, je najboljšje zdravilo — operacija. Operacija bi ne smela biti preveč nevarna, če bolnik ni še slateničen, kar navadno pomeni, da ljudje predolgo odlašajo in se pacajo z vsakovrstnimi zdravili, katera jim svetujejo dobrotomni prijatelji in prijateljice. Če imate priliko je enkrat videti prave žolčne kamne, ne boste več dvomili, da je operacija edino pravilno zdravljenje. Računamo, da deset odstotkov žensk trpi na tej bolezni. Kamni se naredijo iz strjenega žolča in iz raznih soli. Čemu jih imajo nekateri, drugi ne, nam ni znano.

Štebanje v dimljah. Član me vprašuje za nasvet, če je štebanje v mehuru ali v dimljah nevarno. — Vzrokov za bolečine v dimljah je stotine. Zdravnik bi moral osebno preiskati bolnikovo seč (vodo) in druge organe, da bi morda zasledil varok bolezni v vsakem posameznem slučaju.

Slabost. Članica mi piše: Jaz sem se enkrat prehladila, potem sem izgubila slast do jedi. Včasih me v prah tičijo, včasih v šelodu. Kadiljam ne. Bolj blede sem zadnje čase, da mi je koža na obrasu rumena. Prosim vas za nasvet, kakšna zdravila bi rabila za to bolezen.

Zadnje dve leti sem v svoji praksi videl več mladih deklet in žensk, ki so prišle iz starega kraja redkih lie, zdrave in močne. Po par mesecih bivanja v tej deželi so izgubile po dvajset in več funtov na teži, leca so jim obledela, počutile so se trudne in bolhava. Varok slabokrvnosti v teh slučajih je dostikrat sprememba sra-ke, skrbni več vožnje in domotožje po prejšnjih smaneh in smankah ter po svojih sorodnikih. Dostikrat so krive tovarne, kjer delajo, ali pa slabo sraščena stanovanja, od dima sakajene kuhinje, kjer se ob večerih abirajo anubadi in drugi moški. V domovini so živlele na zraku, tukaj so pogosto saprte v zaduhlih in neprosračenih prostori-kih več ur skupaj. Če omenjena dopisovalka trpi na navadni slabokrvnosti (Chlorosis), bi ji pomagal šolezo in sveč srak, to je hejka in bivanje na prostem. V lekarnah dobite vse polno "Blood Tonics", šolezato vino, ramsa pilula za kri itd. V vseh teh je glavno zdravilo šolezo, sato takim bolnikom zaleže. Star dober preparat je Pepto-Mangan (Guda) ali pa Blood Pills.

Kar je patentiranih zdravil po lekarnah, in takih je tisoče, je vredno kupiti le nekaj preparatov, to so tonike za kri, sirupe za kašelj in pa zdravila za dristila. Večina drugih zdravil vam pomaga toliko kot navadna studenčna voda. Za slabokrvnost zadostuje mala količina šoleza, ki ga vsebujejo vse tonike za kri. Če ne pomaga v par mesecih, je lahko bolezen bolj nevarna.

SLUŽBO DORI Slovenka srednjih let pri slovenski družini v Chicagu. Samo dve osebi v družini. Pisma naslovite na Mrs. Mary Koshak, 2118 So. 50th Court, Cicero, Ill.

POŠOB SLOVENCEK! Slovenec star 34 let, poštenega in mirnega značaja s dobrim zaslukom, se želi seznaniti s Slovenko v starosti 20 do 30 let v svrhu ženitve. Slovenke iz Chicaga ali okolice imajo prednost. Tajnost jamčena. Rame ponudbe se naj pošljejo na naslov: A. B. e/o. Prosveta, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

ŽENITVENA PONUDBA. Slovenec, ki razumi hrvatski jezik, se želi seznaniti s Slovenko ali Hrvatico v svrhu ženitve: starost od 25 do 35 let, udovala s dve-ma otroka ni izključena. Pismu je treba priložiti sliko, katero se vam na zahtevo vrne. Jaz sem star 36 let in brez otrok. Tajnost jamčena. "Slovenec", 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

RAD BI IZVEDEL za moja prijatelja in sicer za Miha Baloh in Jožef Kolman, pred 16 leti sta živela v Trbovljah v Zhabji vasi in jaz sem bil na stanovanju pri Jos. Kolmanu in potem sta odšla oba v Ameriko. Cenjene rojake uljudno prošim, če kdo ve za njih naslove, naj mi to sporoči, ako bodeta pa čitala ta oglas, naj se mi prijavita na moj naslov: Frank Mošnik, P. O. Box 663, Ely, Minn.

ZDRAVNIŠKI NASVETI.

Pišaj vrhovni zdravnik F. J. Kern.

Vprašanja in odgovori.

Članica mi piše: Mene boli že tri leta v žlički nad šelodcem. Sprva me je bolj poredilo, vsakih šest mesecev, zadnje čase pa vedno bolj pogosto. Zdi se mi, kakor bi imela kamen nad šelodcem in hrano slabo prebavljam. Tukajšnji zdravnik mi je rekel, da moram iti na operacijo. Bolezen me prime kar na hitro, tako da ne morem ne ležati ne stati. Zdravnik mi svetuje, da staviš nad šelodce mustard plaster toliko časa, da pride rdeča koža, potem še vročo brisačo na kožo. Želim, da mi daste kaka navodila o tej bolezni.

Iz opisane bolezni bi človek sodil, da ima članica kamne v žolčnem mehuru. To je skoro edina bolezen, ki povzroča higne krče in bolečine okoli šelodca, to je na desni strani pod rebri. Navadno so napadi sprvega redki, vsakih par mesecev, dostikrat pa postanejo bolj pogosti in hujši. Najrajši pridejo ponoči.

OFICIJELNA NAZANILA S. N. P. J.

INICIJATIVA.

Društvo šte. 233, S. N. P. J., Kokomo, Ind., je po temeljiti razpravi prišlo do prepričanja, da je točka j), člen 27. naših pravil nepravilna in krivična, zato se poslužuje pravice zamene v členu 6, (INICIJATIVA IN REFERENDUM) in predlaga sledeče:

Člen 27., točka j) pravil S. N. P. J., ki se glasi: j) odrezanje roke ali noge vled boleznii (ne vled nesreče) ... \$100, naj se spremeni v toliko, da bo se glasila j) odrezanje roke ali noge ... \$100.

Razlogi:

1. Ker je naša jednota bratrska organizacija, zato smatramo, da bi se ne smelo delati razlike, kadar je kateri njen član v nesreči, in če zgubi nogo ali roko, ni nič več kot prav, da se mu plača operacijska odškodnina, pa naj bo potem zguba roke ali noge vled boleznii ali poškodbe.

2. Ker je S. N. P. J. delavska podpornica organizacija, katere članstvo sestoji po veliki večini iz delavcev zaposlenih v tovarnah in rudnikih, kjer so vsaki dan izpostavljeni nevarnostim in kjer se vsaki dan lahko ponesrežijo tako, da zgube roko ali nogo.

3. V odškodninski sklad moramo prispevati vsi enako, kar v resnici izgleda kot enakopravno in po bratsko, zato pa naj bo še enakopravno in bratsko, kadar pride zguba uda. Mi smatramo, da je nesreča, če človek zgubi tako važen ud, kakor je roka ali noga in to — velika nesreča, posebno če za delavca, pa naj bo potem vled boleznii ali ponesrečenja. Delati pri tem razliko, torej ni pravično in ne bratsko.

4. Če nastane primanjkljaj v poškodninskem skladu, se bo moral zopet raspisati izredni assessment, in raspisal se ne bo samo na nekatere, temveč na vse brate in sestre enakomerno. In mi smo prepričani, da se ne bo nikdo branil plačati, kajti vsi člani smatrajo, da je ta sklad neobhodno potreben pri naši organizaciji in da ga je treba vzdržati v dobrem stanju. Vsa pa tudi pričakuje, da bo v slučaju, da ga zadene taka nesreča oziroma, če zgubi roko ali nogo na kakršnibodi način, deležen te podpore.

Apeliramo na vsa društva S. N. P. J., da o tem razpravljajo na svojih sejih in da podprejo našo inicijativo v dovoljnem številu, da bo šla lahko na splošno glasovanje.

Društvo "Cvetlica naprednosti", šte. 233 S. N. P. J.

Kokomo, Ind., dne 9. aprila 1922.

Frank Štular, tajnik. Ignac Uršič, predsed. Anton Medved, blag.

Ta inicijativa je bila predložena seji glavnega izvrševalnega odbora SNPJ, katere se je vrhila dne 17. aprila t. l. in katera je pronašla, da je društvo postopalo v smislu pravil in da predlog soglaša z načelno izjavo in pravili SNPJ, zato gre sedaj na javno raspravo.

V teku devetdeset dni od današnjega datuma mora predlog podpirati toliko društev, da skupno reprezentirajo najmanj dvajset odstotkov vsega članstva jednote, ker sicer ne more iti na splošno glasovanje.

Vsako društvo, ki podpira predlog, mora zanj glasovati z najmanj dvetretjinsko večino na seji navzočih članov. To je treba naznaniti gl. tajniku do dne 22. avgusta t. l.

Javna razprava je dovoljena devetdeset dni in o tem predlogu mora prenehati tudi z 22. avgustom. t. l.

Matthew J. Turk, gl. tajnik.

IGRE, KONCERTI IN PLESNE ZABAVE.

Liberty, Pa. — Kdo se ni bil na Liberty? To vam je naselbina, da ji ali pa v Penni, tisti, ki ste jo že videli, ugruma oni, ki ste se že seznanili z njenimi prebivalci, bolje rečeno s Liberskim inbratstvom in z njegovimi članovi, ki dominirajo nad celo naselbino kot za pr. suški kloster v šestih lokih, ali grad nad Liberty, ki je vedel povedati, kaj je Liberty. Kaj pa vi, ki se niste bili tako "seznanili", da bi se seznanili s to najzgodnejšo in kar je največ vredno — zgodbo slovenske naselbine. Never mind — tudi vam je dana prilika, da se z njo seznanite in si jo ogledate prav od blizu dne 4. julija. Za ta dan je namreč sklenilo društvo Liberski inbratstvo in zabavni dom prirediti piknik v korist doma. Tudi kaj vse govoric. Noči sem hotel, v vabo k... na, naj bo zabavna hoda, pa...

gram je tako bogat in obširen, da se izgleda priti pogledat, pa najšibe in same Kalifornije. Poleg navadnih zemeljskih dobrot, katerim privedemo jesitvino in pijačo, bo tudi godba in pa še kakšna — na pihala in različne druge načine. Samo ob sebi se razume, kjer je godba, da je tudi ples. Poleg tega — vsaj tako sem žul od strani — nameravajo napraviti še šalivo postjo, globolov, in še ne vem kakšne love. Na računju bodo prazili janja, da bo nasitilo vse lačne. Keganje na dobitke ne izostane. Vse to povem, a ničesar več.

Kdor se hoče pripraviti, naj si pride vse to ogledati sam. Drugih mikavni skrivnosti odbor noco izdati pred določenim časom. Kratkotako, to ni nikak navaden piknik, temveč kombinacija najraznovrstnejših zabav, kakršnih si kdo počeli.

Da se razumemo: cela stvar se vrši okrog dvorana, v dvoranah, pod njo itd., kajti naša dvorana ni v kakem velenstvu, nego na delci v prosti naravi, kjer se lahko svobodno kretate kot nekaj doma v starem kraju. Ni mate ga lepšega izleta, zlasti bratje in srodri iz Pittsburgha, Pa., kakor je izlet na Liberty. Bodite, da se peljete s "Charlirol" karo do Simons Stopa, ali pa se peljete s avtomobilom naravnost do dvorana. Svada s tem ni rešena, da bi bratje iz drugih naselbin kot je Syan, Bridgeville, Moon Run, Willock, Burreton, Hackett, Pa., in še od drugod ne bili povabljeni. Ravno nasprotno: Dobrodošli nam rojaki, bratje in srodri!

Zajedno prosimo vse navedene naselbine, ako se niste ničesar ukrenili pri vaših društvi, vsobk eventualnih veselice, ali piknikov, da to oprostite. V slučaju, da vi kaj snakega priredite, smo vam na razpolago in vam bomo hvaležni. V slučaju nejasnosti ali radi boljšega razumevanja programa, se obrnite pismeno na spodaj podpisana, ki vam bo radevolje odgovoril. — Joe Slapnik, Library, Pa., box 101. (Za pripravljajni odbor.)

Girard, O. — Kaj bo v Girardu? — Piknik.

Kdo ga priredi? — Društvo Ljubljana, št. 49 SNPJ.

Kdaj? — V nedeljo, dne 25. junija. Kje? — V "veseli dolini."

Kje je tof? — Stop 22, McKinley Heights.

Kako se pride tja? — Po polični železnici.

Kakšna bo postrežba? — Pečeno jagnje.

Kakšna godba? — Slovenske harmonike.

Kdo bo igral? — Sobrat M. Stodohar.

Koliko vstopnine? — 25c — skoraž nisi!

Kaj pa lonake? — Saj vsi, navada, prosto.

Zato vabimo vsa bližnja društva in prijatelje, da se polnoštevilno udeležijo. Pričetek veselice točno ob devetih v nedeljo zjutraj. Toraj na evidenje. — Frank Lonzer, ml. tajnik društva št. 49.

James City, Pa. — Naznanjam članom društva Ostri vrh, št. 391 SNPJ, da bomo priredili piknik dne 4. julija v dvoranah sobrata Jolefa Udoviča. Kar bo hitrega dobitka, bo šlo v društveno blagajno.

Ujundno vabimo vse članstvo in bližnja Slovence. Pristopnina je določena za vse klase, zato tudi kdor se prireditve ne bo udeležil, bo isto moral plačati v društveno blagajno. Dobili boste vse potrebno za lačne ledence in kdor bo hotel se bo tudi lahko posteno zavrtel. Prihodnje društvene seje se udeležite zagotovo vsi člani, kar razpravljali bomo zaradi upeljave otroškega oddelka. — Jacob Skok.

Kenosha, Wis. — Društvo Ilirija, št. 38 SNPJ v Kenoshi, Wis. priredi v nedeljo dne 25. junija veliko veselico s igre "Dva Pavla". Veselica se vrši v prijazni in sradni Liberty dvoran na Milwaukee ave. Začetek je ob dveh popoldne, igra in koncert pa prične ob sedmih zvečer. Društvo Ilirija ujundno vabi vse Jugoslovane v Kenoshi in okolici da se veselice udeleže.

Veselice bi nas videli brate in sestre ter vse Jugoslovane in bližnja naselbina Racine, Waukegan itd. da bi nas obiskali in se z nami veselili. Zaba va in smeha ne bo manjkalo. Dobili boste tudi lahke vse potrebno za ledence, zato bratje in sestre, ne zamudite lepe priliko. Slovenske veselice v Kenoshi so nekaj redkega, a raditega toliko bolj zanimiva. Igra sama na sebi je nekaj zanimivega in v nji dovolj prikupnih in smešnih prisrcev. Vstopnina je zelo nizka, namreč 25c za osebo. Za točno in dobro postrežbo bo skrbel — odbor.

Warren, O. — Posly na veliki piknik, kojeg priredju u Warrenu i Nilesu, O., slojni drugovi jugoslavenske radničke partije u nedelju, dana 25. juna, 1922, na 36 Stop, Niles, O. — Ovak piknik se održava u korist propagande i proširenja radničkog lista evri Jugoslavena. Na ovom izletu će sudjelovati govornik Antoa Klobučar in Clevelanda da i svirati će dobro poznata finska banda iz Warrena, O. Posivaju se svi jugoslavenski radnici i radnice, da ovaj piknik što u većem broju posjete. Bit će pešene janjetina i drugih potrebitna Za dobra podvorbu jamči — odbor.

Eveleth, Minn. — Vabilo na piknik, ki ga priredi društvo "Eveleth", št. 130 SNPJ, dne 9. julija na Ely Laku. — Ujundno vabimo članstvo vseh društev in okolikih rangov, iz Gilberta, Geneva, Virginije, Chisholma in Hibbinga, da nas omenjenega dne posetijo, kar bomo o priklki povrnili. Na pikniku bo igrala izvretna godba, da se bo vsak kosal, kdor se prireditve ne bo udeležil. Za dober prigrišek bo tudi preskrbljeno zato vas ponovno ujundno vabimo, da pridite. — Veselilni odbor.

RAZNA NAZANILA.

Ironwood, Mich. — Naš članovajni društveni blagajnik br. George Jelic 213 Bonale Str. je pustil svoj posej pri društvu, ker ga radi druge nespoisnosti ne more opravljati. Na njegovo mesto pa je bil odbran br. Joe Jelic, stanujod pod ravnoštrm naslovom. Poslovanje bo prevzel meseca julija.

mu na Holmes ave. Kdor se iz valnega vzroka ne more seje udeležiti, naj torej prinese assessment omenjenega dne na dom. — Bratje in sestre, upoštevajte to naznanilo in ne hodite plačeval assessmenta na dan, ko mene ni doma, drugi pa ne sprejme denarja za društvo. To naznanilo velja samo za mesec junij, v prihodnje bom pobiral po starem. — Louis Jerkič, tajnik.

Cleaton, Ind. — Naše društvo, Studeček pod skalo, šte. 213 SNPJ, podpira inicijativo društva št. 233 v Kokomu, Ind. — Christina Omshek, tajnica.

Cleveland, O. — Članom društva Jadranska vila, št. 178 SNPJ naznanjam, da bom v bodoče, to je še ta mesec, pobiral assessment ob navadnih dnevih in sicer: pri seji, to je vsak tretji petek v mesecu, 25. in 24. v mesecu, sveder na domu 5920 St. Clair ave. Člani naj si to dobro zapomnijo, sicer naj posledice radi neupoštevavanja tega naznanila pripišejo sebi. Jas ne morem vsak večer po seji do 25. in vedkrat še dalje čakati doma, kdaj bo kdo prišel. Vprašal bi člana, zakaj in komu na čast se seje sploh vrše. Če se ne bomo sestajali vsaj enkrat v mesecu in se pogovarjali v prid društva za boljše bodočnost nas vseh, ne more društvo dobro uspevati. Samo v skupnem delovanju je moč! Ako smo majhni po številu, smo lahko veliki v drugem osiru. — John Brošćak, tajnik.

Boscawer, Mich. — Seznan društev, ki so mi darovala v moji nesogodi radi

pošara in priskočila na pomoč v času potrebe: št. 115 — \$3.40, št. 107 — \$1, št. 22 — \$2.50, št. 244 — \$1.50, št. 114 — \$2.25, št. 231 — \$1, št. 103 — \$1, št. 263 — \$3, št. 199 — \$2, št. 267 — \$2, št. 287 — \$1.50, št. 79 — \$1, št. 45 — \$1, št. 38 — \$2, št. 143 — \$2.15, št. 87 — \$1, št. 130 — \$5, št. 91 — \$2, št. 119 — \$3, št. 53 — \$1, št. 7 — \$1.50, št. 13 — \$1, št. 177 — \$5, št. 47 — \$2, št. 298 — \$4.25, št. 128 — \$2, št. 349 — \$3.50, št. 227 — \$3.75, št. 209 — \$2, št. 96 — \$2, št. 243 — \$1, št. 21 — \$2, št. 290 — \$3, št. 297 — \$2, št. 261 — \$1, št. 184 — \$2, št. 123 — \$1.50, št. 266 — \$2, št. 88 — \$2, št. 69 — \$2, št. 117 — \$2, št. 244 — \$1.50, št. 382 — \$2 in št. 200 — \$2.50.

Is sreca se zahvalim vsem društvom, ki so mi priskočila na pomoč v nesreči in mi darovala po svoji moči. Vsa najmanjša dar sem z veseljem prejel in sem zanj hvaležen, zato se ponovno lepo zahvalim vsem sobratom, ki jih prosim, če uvidijo kako pomoto, naj biogovoreli popraviti, ali pa če ni kaj priobšnega, da mi naznanijo in jaz jih bom priobščil. Z brataskim pozdravom — Frank Stempthar.

Cleveland, Ohio. — Naznanjam članom društva "Napredne Slovanke", št. 137 SNPJ, da sem nekoliko spremanila glede pobiranja assessmenta na domu, 1048 Addison Road. Dosedaj sem pobirala assessment dne 25. in 24. v mesecu, odzadj pa bom dne 24. in 25. v mesecu, torej ne več 23. vmesecu. Tako bo sedaj ostalo za vse nadaljne mesece v tem letu. Ker 25. v tem me-

secu odpade ravno na nedeljo, pa bom pobirala assessment še 26. od 7. ure sveder naprej. Tako pa samo ta mesec. Rada bi videla, da bi mi vse plačalo ob času, da mi bo mogoče narediti polletni račun. Katera bo izostala, sem je primerana suspendirati. Torej članice upoštevajte to. Upam, da se bo izostala nobena.

Slovanke v Clevelandu, se enkrat opozarjam, da ima naše društvo proste pristopnino. Vse članice vspevdajam, da bi agitirale med svojimi prijateljicami, ker čas hitro teče in imamo samo še dva meseca, to je julij in avgust, da ni treba plačati pristopnina.

Članice se enkrat prosim, da upoštevajo zgorajšnje naznanilo. Sesterski pozdrav. — Mary Rajt, tajnica.

Wheeling Creek, O. — Inkas društva šte. ki so mi priskočila na pomoč s prostovoljnimi prispevki v moji potrebi: Darovala smo društva kot sledi: št. 289 — \$3, št. 35 — \$2, št. 121 — \$2, št. 353 — \$6.00, št. 196 — \$2.75, št. 412 — \$2, št. 292 — \$6.70, št. 227 — \$3.75, št. 401 — \$3.25, št. 399 — \$4.25, št. 406 — \$3.50, št. 297 — \$2.00, št. 382 — \$2, št. 297 — \$2.25, št. 119 — \$3, št. 158 \$6, št. 214 — \$5.25, št. 95 — \$2, št. 279 \$6, št. 266 — \$2, št. 324 — \$2, št. 107 — \$1, št. 264 — \$3, št. 220 — \$2.05, št. 365 — \$2, št. 267 — \$2, št. 130 — \$5, št. 184 — \$2, št. 287 — \$1.50, št. 186 — \$1.70, št. 82 — \$3.65, št. 197 — \$3.

V imenu mojih otročičev se najiskreneje zahvaljujem vsem društvom, ki so mi priskočila na pomoč in mi pomagala v moji žalostni bedi. Še enkrat hvala vsem darovalcem. — Ignata

Kentk, član društva št. 13 SNPJ, v Wheeling Creeku, O.

Huntington, Ark. — Društvo Dolanee, št. 67 SNPJ se strinja, da bi se ispremenil člen 27, točka "j" v pravih jednote, ki se glasi, da jednota plača za odrezanje roke ali noge vled boleznii (ne vled nesreče) \$100. Spremenilo naj bi se ga, da bi se glasil: za odrezanje roke ali noge \$100; kajti vled nesreče je smeraj poskodovanih več članov kakor pa radi boleznii, da jim je treba odrezati ud.

Apeliramo na vsa društva, da se strinjajo s tem inicijativnim predlogom, ker je neobhodno potrebno, da se ispremeni točka "j" v členu 27, — John Valentin, tajnik.

Chicago, Ill. — Apeliram na člana društva Francisco Ferrer, št. 131 SNPJ, da plačajo assessment najkasneje do 25. junija. Ker sem odločil tajniški posej, bodo nadzoralki pregledali knjige predno jih oddam novozvoljenemu tajniku br. Franku Pavliču, 820 N. Monticello ave., Chicago. Kdor ne bo plačal do omenjenega časa, bo suspendiran, ker ne mislim šalotiti za nikogar. — Paul Berger.

LISTNICA UREDNITVA.

Franklin, Kans. — Uredništvo ne sme izdati imena dopisnika. Sploh dopisnik ne imenuje nikogar, torej tudi ne Vas. Dopis je splošen. — Pozdrav!

Nova izdaja.

\$25,000,000

KRALJESTVO SRBOV, HRVATOV, SLOVENCEV (JUGOSLAVIJA)

ŠTIRIDESETLETNO 8% ZASIGURANO POSOJILO V ZLATIH BONDII

Datirano 1. maja 1922. Zapade 1. maja 1962.

Obresti plačljive 1. maja in 1. novembra. Bondi s kuponji v komadih po \$1000, \$500 in \$100.

NEPREKLICNO V 15 LETIH.

Vnovčljivo v celoti na dan ali po 1. maju leta 1937 po 110 in z naraslimi obrestmi, manj pol odstotka za vsakih dvanajst mesecev poteklih po tem dnev, po 101 dne 1. maja in potem po 100 z naraslimi obrestmi.

Fond za odplačevanje, ki bo pokrtil celo posojilo ob njega zrelosti, ki se bo pričela 1. maja 1932, bo kupoval bonde po par-vrednosti do leta 1942, nakar bo jemal nazaj bonde vsako leto po par-vrednosti z naraslimi obrestmi ali z razpisi po par vrednosti z naraslimi obrestmi.

(Avtorizirana izdaja je \$100,000,000, katere prvi del je ta izdaja.)

Glavnica, obresti in vnovčevalne premije, plačljive v ameriškem zlatem denarju, proste vseh davkov kraljevine, oziroma davčnih oblasti v nji, v uradu Blair & Co., fiskalnih agentov posojila v Združenih državah.

CENTRAL UNION TRUST COMPANY of NEW YORK, REGISTRAR.

JAMSTVO: Bondi bodo direktna obveznost kraljevine, ki daje kot varnost za to posojilo sledeče:

- (1) prva intabulacija na vse net-dohodke državnih monopolov (tobaka, cigaretnega papirja, petroleja, soli, znamk in žveplenk) in carin kraljestva, a po odbitku potrebnih svot za izplačanje kapitala in obresti predvojnih dolgov kraljevine Srbije in Črnogore. Avtonomna administracija monopolov se izplačuje v mesečnih obrokih, in sicer svote, ki so potrebne za letne obresti in amortizacijo bon-dov, naravnost fiskalnim agentom posojila v New Yorku; in
- (2) prva intabulacija na vse skupne dohodke vse državnih železnic, kar jih je sedaj v kraljevini, ki so soglasno z vlado proste vsakega davka ali katerekoli obveznosti, vključno železniško progo iz Belgrada do njenega izhodišča ob Jadranskem morju, ki se bo zgradila.

Dohodki zgorajimenovanih jamstev znašajo:

	1920 Dinarjev	1921 Dinarjev	1921 Dinarjev
Skupni dohodki vladnih železnic...	358,000,000	769,000,000	800,000,000
*Net-dohodki urada za monopole, po odbitku svote za predvojne dol-gove Srbije	372,000,000	718,000,000	1,569,000,000
Skupaj	720,000,000	1,487,000,000	2,369,000,000
Kar znaša v dolarjih po kurzu za vsako leto.....	\$18,000,000	\$26,000,000	\$33,885,000

*Ta skupni dolg znaša 45,000,000 francoskih frankov letno, oziroma po sedanjem kurzu \$4,100,000. Nadalje je intabulacija za približno 14,220 funtov šterlingov letno, kar predstavlja zgorajomenjeni pre-dvojni dolg Črnogore.

Zgoraj omenjeni dohodek za 1921 pokriva približno 13 krat letne obresti sedanje izdaje.

NAMEN: \$10,000,000 je namenjenih za obnovo železnic in vladnih poslopij \$5,000,000 za splošne potrebe kraljestva in \$10,000,000 za grajenje železnic in pristanišč.

Vlošna bo preložna za vpis bon-dov na New York Stock Exchange. Vse ponudbe bon-dov so napravljene "ko, če in ako se izdane in sprejete od nas" ter so podvržene končni odobritvi parlamenta in odobritvi svetovalca.

Cena teh bon-dov je \$95½, kar bo prineslo na leto približno 8.40% obresti.

Dokler se ne pripravijo in ne izidejo stalni bondi, se bodo izdajala začasna potrdila ali začasni bondi.

Kissel, Kinnicutt & Co.

14 Wall Street New York City, N. Y.

The Rookery, Chicago, Ill.

Zgorajinja ugotovila se povzeta po pogodbi glede posojila in po pismu finančnega ministra kraljevine. Deloma teme-rije na brajzavnih naročilih, ter so po sprejemu končnih listin v slučaju potrebe podvržene popravkom. Zanesljiva so, toda garancije ne prevzamemo. Po sedanjem kurzu je 1 dinar 19.3 centa.

JUG.

HISTORIČEN ROMAN.

Spisal Prokop Ochocholsnik. Poslovenil H. V.

(Dalje.)

Pod... edini pogled na pravilno, krasno obličje, v veliko, temno oko, ki je pod visokim čelom gorelo z nekakim tajinstvenim ognjem, je bil že dokazom, da je njegov duh prehitel deška leta, da je že prejel dozorel na južnem solcu, kakor dozoreva popretj tudi sadje na drevju, in da je sposoben utisov strasti in viharjev, ki se še le porajajo v mladinski duhi kakor tajnostne bajke.

In njegov pogled je ognjevitejši obličja na gospoj, od katere ni odmaknil očesa; z mehkim, skoro tresočim se glasom je odgovoril:

"Kaj vprašuješ mene, gosudarica, moja gospa? Saj veš, da, kar ugaja tebi, je ugodno tudi meni, in kar ti zavračaš, nad tem se sgrajam tudi jaz; saj ne vidim drugače, nego v odsevu tvojih nebeskih oči."

Gospa je porudela pri teh besedah in je aknila oči; sicer so jo take besede kratkočasile kakor otroško besedičenje, sedaj pa je pred tem strogim spremljevalcem, ki ji je jahal ob doni strani, zarudela radi tega čudnega otroškega besedičenja.

"Ta pobalini!" se je rastogotil strogi spremljevalec, "vidi se, da je sad črvice drevesa, otrok iz prijenega carigradskega dvora; in potem se čudimo, da se grška država tako hitro sklanja k razpadu, ko se njeni slavi in vsemu haremu, ne zavidam ti takega družabnika, gospa sultanova, to da obklanjem te, da imaš naslado nad njim."

"Hoji!" je vzkliknil saniševani mladič, da je bilo kar čudo, da mu niso prisa razpohila s tem vzklikom; jeklo njegovega kratkega jatagana se je zabliakalo v njegovi roki, in obrnilsi konja, se je hotel v svoji strasti sakaditi na svojo zaniševalca.

"Manuel!" je dejala gospa s karajočim glasom, in mladič je v svoji grozni, skoro brezmišelnosti strasti postal na enkrat krotek pri tem glasu. Stresel se je pri pogledu, gospe, spremljačjem glas; povsod je glavo, in solza se je zabliakala v njegovem očesu:

"Meni, rojenemu v purpurju, vnuku grških carjev, meni govori take besede ta hlapec, ki ni vreden, da poljublja rob obleke sužnju, ki straši vežo palaše mojih očetov."

"No, fante!" je dejal pohvalno strog, ukorodajalec, ki ni slišal Manuelovih besed, "če more zavreti tvoja kri, še bi bil iz tebe lahko mož, če bi te imel mož, in ne ženska pod nadzorstvom."

"Vojvoda Kosančić!" je dejala gospa nejevoljno, ponosno dvignivši glavo, "ti pozabljaš, da ne govoriš več s hčerjo Lazarjevo, katerega ste, carja svojega, s svoji prevzetnosti smatrali za prvega med sebi enakimi, ampak z čeno Bajazeta, sultana in gospe da valera!"

Kosančić je vzamovaje pljuval pred-se: "Koliko se jaz briham za njegovo vladarstvo nad nami. On gospodari nad teboj, nad tvojim bratom in nad vsemi, katerim je milejša udobnost v sramoti, pego tešavna, toda slavnost neodvisnost. Tvoj oče bi ne bil nikoli vpognil tilnika pod jarem poganaj! In brez izdajstva Brankovića, tega moža tvoje sestre, bi se nikoli ne ponašal prokleti bisurman s vlado nad pravoslavnim kristijanom."

"Mnogo se zanašal na mojo prizanesljivost, je govorila gospa tako nejevoljno, da ji je lice temno gorelo in se oko bleščalo z gorečim plamenom, "da na tem prvotnem, v sredini svojih sedov govoril take besede k meni, ki sem gospa padilaha, katerega eden migljaj more uničiti pol sveta. On pa ni gospod mojemu bratu, marveč mu je samo zaščitnik, da zamore on brez skrbi pred prevzetnostjo svojih vojvod vladati nad slavno Srbijo."

Oko Kosančića je vprašujoč, skoro z začudenjem obišalo na gospej: "Če te ne bi videl, po besedah bi te ne poznal, gospa sultanova," je rekel potem, "ono Mileve hčer Lazarja, katerega srce si bila najljubša ki si v objemu mojega pobratima neiztetokrat prisegala, da bo tvoja ljubezen do njega, do vere in do svete domovine trajala še čez grob."

Mileva je pobesela glavo in Kosančić je — ne brigajoč se za to — nadaljeval svoja čitanja: "Toda seveda, tudi ti si samo ženska, ki radi bleščeče igrače po

zabljal na ljubezen mladosti, ki baje kakor angeljki poljub pretresa srce in dušo devojke; pravim baje, ker sem se čuval, obiti v teh zapeljivih okovih, ki tudi najmočnejšemu možu jemljejo samostojnost in ga mečejo gorju v objem! V objemu Bazajata, v razkošju harema, pri njegovih kratkočasjih si ti kmalu pozabila na Milana, ki je stal v prvih vrstah junakov Srbije, vreden, da postane carski zet."

Pri teh spominih so se prsa gospe mogočno vzvalovala in globok vzdih je vel črez njene ustnice; v solzah roso oko se je na pol obrnilo na grajtajla, ki je, vstopljen v svoj govor, nadaljeval:

"Lepota in brhkost so delež ženske, nevarni darili za njo, še bolj nevarni za moža; lepota ga napravi svojim sužnjem in brhkost ga meče prej ali slej v gorje in pokoro. Ženska, tvoja sestra, je zapeljala Brankovića, prej slavnega vojvoda, da je izdal svojega Boga, svojega carja in svoje domovino, da bo proklinjani, dokler bo še edini Srb med živimi; in ti, gospa sultanova, si radi takih igranj — pokazal je na turško družino, ki se je v nevarnih igrah pojala po planjavi — "pozabila moža, ki je prve občutke tvojega srca privedel do svetja, kakor spomladni dih razvija popek rože; za prazno slavo, bi ti mati Bajazetovih otrok, imenovati se njegova žena, prva med njegovimi sužnji in robinjami si posabila na bivšo slavo svojih očetov in svoje domovine, pozabila si na vero —"

"Vojvoda!" — pretrgala mu je Mileva hitro govor, "dokler se tvoja čitanja dotikajo samo mene, jih poslabjam radi spomina na blažene dobe, minole dobe, v katerih mi je bilo dovoljeno poslušati mili šepet tvojega pobratima; toda, kadar govoriš o Bajazetu, ne pozabljaš, da je nevarno dražiti leva v njegovem lastnem brlogu. Jaz sem postala njegova žena proti svoji volji, bila sem mu izročena v roke, da ne bi Brankovič ušival sadu svoje izdaje, toda šestim in ljubim ga sedaj radi njegove velikodušnosti, ki mi dovoljuje, častiti svojega Boga po zakonih svojih očetov, ki radi ljubezni do mene ne bi hotela potepniti Srbije v prah. Radi tega ne trpim nikakega sramotjenja niti njegovega imena, niti njegovega dostojanstva. To si zapomni, vojvoda, če nočeš biti na migljaj moje roke vničen."

"In kdo bi me mogel vničiti? Le-ti tukaj?" je pokazal Kosančić s porogljivim smehom na njene seide. "Pojdi, pojdi! neiztetokrat sem jih videl bežati pred mojim in Milanovim bojnim krikom, kadar so se predzrnili, zaledovati orle Balkana v njih gnezdih. Vprašaj zato tvojega moža, onega Bajazeta, kolikokrat so ga novice o naših dejanjih iztrgale iz topih razkošij njegovega harema; vprašaj ga, kakaj je radostno zavričkal, ko sem se jaz s svojimi junaki prijavil k njegovi službi. — Toda počakaj!" — je prekinil naenkrat svoj govor — "ali vidiš tamle, kako se tvoji seidi zman trudijo zbiti rože s puščice, istreljene v zrak!" — kazal je pred-se, in se je, pognavši konja v dir, podil naprej. Bisurmanski seidi so v svoji arboritosti nasadili rože na puščice, in streljajoč puščice z rožo v zrak, so skušali, ali se kateremu poseči, sklatiti rožo v njenem poletu s puščice, da jo prineso svoji zapovednici, kakor dar svoje umetnosti, in da sprejma potem dar v njeni redki, pohvalni nasmehe.

Drveč naprej med bisurmansko družino, je Kosančić vzel iz tujca puščico, ki sicer ni bila okrašana s pavjim perjem, paš pa ji je dajalo sokoje pero višji polji; ne brzdajoč konja jo je spustil s loka in pozlačena puščica z rožo, bleščeča se v vlišini v solnčnih žarkih kakor zvezda, je padla, razbita na dve polovici, v kolobarjih nizdolu.

Vojvodovi junaki, jahajoči z adaj za poveljnico, so zavričkali; seidi pa so utihnili sredi svojega vrišča; s svojim molkom so izražali pohvalo ročnemu strelec.

"Mashallah!" so vzkliknili nekateri občudovaje.

"No, to je vendar Kosančić!" so dejali drugi hladno, kakor bi sploh ne moglo biti drugače.

Ta pa, ravnodušen pri vriskanju svojih junakov, kakor pri očišni, da si tibi pohvali bisurmanskih seidov, je ustavil svojega konja v najhujšem diru, da vjame polovico puščice z rožo, predno pada na tla; tedaj pa, kot ena oblaka, se je zganila pred njegovim očesom postava Manuela, in samo nezadostnost njegove rasti mu je zabranila, da ni odnesel Kosančića čeno njegove zmage;

kajti, ta je rožo že vjel, ko je Manuel, iztegačjoč se v jermenih, že skoro dosegel.

"Hoji, ti fante!" je rekel vojvoda ne preveč jezno, "ali hočeš šteti tam, kjer nisi sejal? Seveda, seveda, saj je že navada tvojega rodu, da tuje vepche krpuca v svojo slavo; toda ti si gibčen in drzen, in moglo bi vzlic tvoji krvi, pod vodstvom moža, postati kaj iz tebe."

In obrnivši konja je hitel Kosančić nazaj k Milevi, ki je obatala, zroč na zmagovalno borbo Kosančića s njenimi seidi v kratkočasni igri.

Oaromočen, s povečano glavo je zri Manuel za odhajajočim. "In sedaj vsprejme milostno zahvalo ta barbar, kateremu bi bil kos slame in bokal vina ljubbi, nego hvalečen nasmehe njenih ustnic," je govoril samemu sebi porogljivo in jezno, "in jaz stojim tu osramočen pred vsemi, ker moja roka še ni dovolj močna, da si imam dovolj poguma, umreti za en edini njen prijazen nasmehe," je govoril strastno ta mladič; "toda pride čas, pride", je tolažil samoga sebe, "ko vsprejem nagrado za svojo goječo udanost, in pozabim tedaj sramoto, ki je doletela mene, v purpurju kojenege vnuka Palaeologa, da sem bil izročeni Bajazetu kakor porok in sluhi kakor paše — in kdo bi ji ne služil rad?" — je vzdignil glavo in njegovo oko je gorelo s vničujočim plamenom pregodnje strasti; potem se je zanišujoče ozrl okoli sebe in dejal: "Sramotenje teh rojenih sužnjev me ne dosega, mene, vnuka cesarjev, samo če me ona ne prezira!"

In že se je v dir vračal k svoji zapovednici, da s ljubosumnim očesom in ušesom zasleduje vsak nje nasmehe, nje pogled, vsako besedo, da, morda celo vsak njen dih, kajti Kosančić se je že vrnil k njej in jej podajal dokaz o svoji zmagi nad bisurmanskim seidi: pol puščice z nasajeno rožo.

"Vsprejmi, gospa sultanova, to znamenje," je govoril med tem, "da se srbski vojvoda niti v igrački ne da osaromiti. Bili so časi, ko so ti poklanjali druga, zavlačnejša darila, ne pa take malenkostne igrače, ki si jih je izmislišla preiščena bisurmanska pohotnost, in imeli so priti časi, v katerih bi si bila — toda," se je vstavil naenkrat v svojem govoru, "zaslonjaj spominjati se tega; kar je bilo in česar ni več, prošlost se ne vrne več. Samo enkrat se odpira človeku veža blaženosti: blagor njemu, kdor je vporabil ta trenutek! In pred teboj, moja gospa, je bila ta veža na stečaj odprta; izdajalska usoda; ki je vrgla Srbijo v sužnost, ta je odtrgala od tega praga in za blaženost ljubezni ti je dala prazen blišč kakor malenkostno nagrado."

Gospa ni odgovorila na te z gorečnostjo izgovorene besede. Povesila je oči. In ker je njen konj počasnih korakov stopal naprej, je trgala, vstopljena v misli, rožo, dobljeno v dar.

"Dar surovega nima velike čene v njenih očeh," je vriskal otroški Manuel v duhi.

"Ti menda nisi nikdar poznal ljubezni!" je dejala slednjič Mileva, ne da bi povzdignila oči, polušepetaje, tako, da so se njene besede komaj dotaknile sluha vojvode, "in vendar —" umolknila je, kajti še sedaj je spomin na minole dobe, ko se je njeno srce razvilo v ljubezni, razjedal svoja zapovednici, kakor dar svoje nevgalsjivosti, hočeš reči, njeno notranjost.

"In vendar poznam njeno moč, besedo Kosančić, in njegov glas je donel počtenje, srenejše, nego sicer. — "To je tako, gosudarica!" je pojasnjeval, "a jaz in moj pobratim eva ena duša, in ne stresse se njegova duša v boleščini ali radosti, da ne bi donela moja v soglasju z njim. Radi tega mi ni tajna čarobna moč ljubezni; jaz vem, kako te on ljubi do sedaj vzlic trpi usodi; spomini na blažene noči in sladke šepete v Prizrenu, kjer sem bil jaz stražnik vafine ljubezni, so še sedaj njegovo razkošje; toda, tudi ob enem so strašnim buditeljem maščevanja nad vsemi onimi, ki so mu obok njegove sreče nad glavo razvalili."

"Ubog! Milan!" je vzdihnula gospa nehote.

"Morda," je rekel Kosančić, "morda vendar ni tako ubog, kakor si domišljaš; on je mož, in njegova bolečina izplamteva v dejanjih; toda ti si v resnici uboga vzlic blešku in krasoti, ki te obdaja. Kam naj se zatečeš, kadar proščost s svojimi sladkimi slutnjami s svojim hrepenenjem in tajspolnim razkošjem vstaja v tvojih mislih iz groba spominov? Ali dajaj kličti saltimbanke, one

plesalke harema, ki razdraševajo tope pohlepnost bisurmanov, da bi s svojimi skoki preplašili tudi tako žalostne in tudi tako svete spomine! Ali mari iščeš svojega moža, da najdeš pozabljenje v njegovem objemu, v tistem objemu v katerem je ravnokar počivala kaka sužnja, njegova priliceca —"

"Dovolj je že, vojvoda!" je vzkliknila naglo Mileva, toda naglost je imela svoj vir v sredi boleščini, ki je ob vojvodovih besedah stiskala njeno srce.

"Saj sem vedel, da na dnu tvojega srca počiva tvoja prva ljubezen v vsaj svoji bujni moči," je govoril Kosančić skoro radostno, "kajti s bleškom in razkošjem, s kratkočasjem in veseljem jo moreš utešati k dremanju, toda pozabiti ne moreš!"

"In kaj pomaga vse, ko ni drugače," je odgovorila Mileva nekoliko mirnejše, "jaz, žena padilaha, ne smem več mliliti na igrače minolosti; prva nad vsemi ob njegovem boku sem čelečna njegove slave; radi tega je moja dolžnost, da mlitim samo na to, kako ga napravim srečnega; in kako bi najbolje vzgojila njegovega sina v slavo njegovega očca, kar mi ravno lahka naloga, kajti njegov oče, moj mož, je Bajazet, največji junak svoje dobe, pred katerim se klanjata v prahu dva sveta," je dovršila ponosno in povzdignila glavo.

"Da, da," je kimal Kosančić a glavo, "ženska si, ki menja svoje nazore in misli, kakot se valički jesera menjavajo pod dihom vetra; kamor veje veter, v ono stran skakljajo. Bajazet in junak! Zakaj zasramuješ to ime! Mari si še pozabila na svojega očeta, mari si — gizdava šenka — še pozabila na Miloša Obličia in ostala junake, ki so na Kosovem v slavnam, toda nesrečnem boju poginili za domovino in vero!"

"Suženji!" je zaupila glasno sultanova in je jezno potegnila vajeti konja, da se je vepel, in bi se bil vrnil znak, da ga ni zagrabil Kosančić, priakočivši ročno.

"Pusti to, gospa sultanova," je rekel potem hladno, "veš, da se ne bojim gročanj, niti tvojih, niti Bajazetovih, in poniševalna beseda iz ust ženske ne kali slavo moža. Bajazet in junak! Da, junak v goljujfi in laži, junak v zahrbitosti in izdajstvu; povaj mi samo čeno same njegovo slavno dejanje, ki bi je bilo on izvršil brez izdajstva in zahrbitosti, samo s svojim junakštvom! Mari je junakstvo to, da ga morajo vsaki dan derviški spominjati na poniševanje njegovega imena in rodu, ki mu je je bivši pastir in sedaj vođa tatarskih hord, Timur, prizadejal s pridobitvijo Sivasa in umorom njegovega sina Džehangira? Sramota! Divji sovražnik podira veže njegove države, in on se pohlepno valja v brazdelju svojega harema in se puščed od svojih sužnjev imenova ti Ilderim — blisk! — Ha! kdor ni popolnoma osepel, vidi v tem prst božji; ordynece — Tatar, tako kakor bisurman-Turek, in bisurman v boju proti sebi, pogan proti poganu. (Srbji in vsi jugovshodni Slovani so imenovali in še danes imenujejo vsakega ne-kristijana poganom, dani mohamedanci, ki verujejo v snega za mega Boga, niso pogani.) Bog sata je provzročil to dobo, da se svetli krič, ki je bil vesed izdaje pogajšen v blato, zopet zmagovalno zabjati nad narodi sveta, nad nesrečno Srbijo, da vstanejo sinovi te slavne domovine iz svojega ponižanja."

"In radi tega si se prijavil v službo Bajazeta," je govorila gospa s nasigurnim glasom, kajti duša se ji je tresla pri besedah vojvode, ob enem pa so ji prvi valovile vsled nevolje nad poniševanjem njenega moža; zato je zvel njen glas nesigurno, glas kristijanka, hčere cars, toda ob enem žene musulmana, žene padilaha, morilca njenega očeta, žene glavnega sovražnika Kristove vere:

"Radi tega si se torej prijavil Bajazetu v službo," je dejala, "da zadržiš zaželjeno dobo, ali pa da s izdajstvom osramotiš slavo sve tega križa?"

"Jaz nisem prijavljen v službo Bajazeta," je odgovoril vojvoda odločno, zroč naravnost na Milevo, "jaz sem navezan s službo na svojega pobratima, in moj pobratim na-te in radi spomina na prošle dobe na tvojo varnost."

Oko Mileve je zasijalo v ognju radosti, toda v trenutku se je pokrilo s pajšolanom žalosti; solza se je zabliakala v njem, toda ni kaniila na lice; gospa sultanova je v vjela med trepalnice in je le vrčala temno in povščeno; glavo:

"Česa se boji tvoj pobratim ra di mene? Jaz ne potrebujem njegovega varstva, jaz, ki sem do sedaj sama varovala Srbijo, da ne lože na njo roka zmagovalca z vso svojo težo."

(Dalje prihodnjlj.)

Naročite "Prosveto" vašemu sorodniku ali prijatelju v stari domovini.

"Slovenec naznanje"

Kdor želi v vročini iti ven na deželo, dobro stori ako obišče našega rojaka ANTON MLA-DICA v Algonquin, Ill., tam je zabave dovolj, ribolov, kopališče, domača kuhinja, prenočišča in poleg družuga tudi izvrstna hladna studenčna voda. Pišite ali pa naznanite po telefonu svoj prihod, da vam pripravim prostor za vas. Se to-plo priporoča za obisk. Anton Mladič, River Road, Algonquin, Ill. (Telefon 10).

Dr. Koler SLOVENSKI ZDRAVNIK

636 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najbrevnejši slovenski zdravnik specializirani v Pittsburghu, ki ima 14-letno prakso v zdravljenju vseh vrst bolezni.

Vse moške boleznj zdravim po švedski metodi. Kakor hitro opazite da vam proučevajo zdravje, ne čakajte, temveč pridiite in jaz vam ga bom opet povrnul.

Hypocrite ali vodno bilit zdravim v 24 urah in sicer brez operacij.

Bolezni nebrstva, ki povzročajo bolečino v križu in križu in včasih tudi pri puščanju veda, zdravim s gotovostjo.

Nevarnostem, tujcem, bolečin, osti-čen, srčevic, črtole in druge bolezni bolezni, ki nastanejo vsled nečiste krvi, zdravim v kratkem času in si potekne hitro.

Nekateri dragi zdravniki rabijo le-made, da vas vajujejo. Jaz znan je le staroga kralja, celo vse naše zdravim, ker vas razupam slovenski.

Uredno urvo Ob delavstvu od 9 do 5. Ob nedeljah od 9 do 5.

PROLETAREC

je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsek dolavec in rojak, ki se zanima za socializem, bi ga moral redno čitati, ker vam kaže

pravo slike socializma

Naročnina znaša \$2.50 na leto, \$1.50 na pol leta.

Naslov: PROLETAREC, 2639 W. 26th St., CHICAGO, ILLINOIS.

Pišite po naš cenik knjigi!

BREZPLACNO ljudem, ki bolehalo na KILI.

10,000 bolnikov lahko dobi na poskušajo PLAPAO in Mr. Stuartove knjizice s kili nastoj.

Ta poskušajo se tudi od izrednično čudovito — moč in dan — dolujejo, kateri se radi za oždanje celobitnih misli, so odstavili svoje, ter nevarnih operacij.

STUART'S PLAPAO PASTE so drugo od zdrav, zdravilne vrste, da včasih bolni ponovno v pravem prostoru. Nobenih nevarnih so rinhov — ne smedi. Na more odlični vsed tega ne drgne in ne čisti ne buči. Vsihlo ljudi se je predno odpravilo doma, brez upanja, da njih delo in se nam sporedu, da so odpravili. Morda bi burban — lahko so privedeni in po nikoli smi.

Vamite še danes to prosto poskušanje in vseli bolniki, da ste se poskušali in spredno vršite dokler bolite kili. Pišite nama poskušajmo, ali se izpolnite spominjati kuzen do danes in s črtno pota bodeta prejeli priložna poskušajo PLAPAO, s knjizico Mr. Stuartov in kili. Vsebuje vsa potrebna sredstva, za katere je vsajji dijeloma s klade medaljo v Rimu in diplomo s slavnim listom ki ga je prejel v Parizu, kar bi morali imeti v rukah vsakod bolnik na ki izrazi bolniki. Ali imate prijatelja, ki imajo kili, povzročite in si proučite.

POSILJITE VA KUPON NA PLAPAO LABORATORIES, INC., 2639 West 26th St., St. Louis, Mo. Za brezplačno poskušanje Plapao in Mr. Stuartove knjizice s kili.

Ime

Naslov

Upravičena pošta vam prinese nastoj Plapao.

UPRAVNIŠTVO

opozarja vse naročnike in druge čitatelje, naj nikar ne kupujejo nobenih posebnosti in posameznih oglasov, ki se nabajajo v listu, ker nekateri so direktno zapeljivi. Vsek naj bo zelo previden in se vselij, če je mogoče predno kaj kupi in oglasov, prepriča. Za vse ogleze so odgovorni le oglaševalci sami, nobene odgovornosti ne prevzame upravnštvo in ne lastnik lista. Ogleze imamo zato, da nam pomagajo plačati list, kateri je vsek dan dražji v tiskarni in vse povsod. Torej bodite previdni, če se pa nabrijete, tedaj vse to pripišite sami sebi in ne "S".

Upravitelj.

NAROČNIKI POZOR!

Znamenje (May 31-22) pomeni, da vam naročnina poteče na ta dan. Ponovite jo pravočasno, da vam lista ne ustavimo. Ako lista ne prejmete, je mogoče vstavljen, ker ni bil plačan. Ako je vaš list plačan in ga ne prejmete, je mogoče vstavljen, valed napačnega naslova, pišite nam dopisnico in navedite stari in novi naslov.

Naši zastopniki so vsi društveni tajniki in drugi zastopniki, pri katerih lahko plačate naročnino.

Naročnina za celo leto je \$5.00 in za pol leta pa \$2.50. Člani S. N. P. J. plačajo za pol leta \$1.90 in za celo leto \$3.80.

Za mesto Chicago je za leto \$6.50, pol leta \$3.25.

Za Evropo stane za pol leta \$4.00, za vse leto pa \$8.00.

Tednik stane za Evropo \$1.70. Člani doplačajo samo 50c za poštnino.

Naročnino lahko tudi sami pošljete na naslov:

UPRAVNIŠTVO "PROSVETA" 2657 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.

Znižana cena.

Dospelo je novo suho grozdje.

Muškatel zelo sladko debelo jagode, baksa 50 funtov... \$ 2.50

Cipar grozdje, največje in najsladkajša jagoda, baksa 50 funtov... \$ 4.50

Malo črno grške grozdje, zelo sladko, baksa 50 funtov... \$ 4.50

Pige v rožah, baksa 110 funtov... \$16.75

Brinjeve jagode, vreča 125 funtov... \$ 9.50

Š naročnim pošljite denar.

MATH PEZDIR, Box 772, City Hall Sta., New York, N. Y.

NOVI NOVI

Narodite in se pripravite. Dobro Kalifornijsko kapišico, ki stane le \$1.25 za en galon in \$3.00 za tri galone. Hmeljovi jedmenove stane za 5 galone \$1.25 v steklah in za 4 galone \$1.00 v komadli. Vag te se pripravi brez vsakega kuhanja. Navodila pošljem s vsakim naročilom.

FRANK SIMOK and COMPANY, P. O. Box 97, N. E. Pittsburgh, Pa.

JUGOSLOVANOM V CHISHOLM IN OKOLICI.

Naša Banka vabi vse rojake, da se jo poslužijo v svojih zadevah ker: Je velika in varna banka s vsem premoženjem a svoto nad \$1,600,000.

To je banka kjer dobita vse potrebe. Nali odjemalci so nali prijatelji in mi smo vedno pripravljani s veseljem postreči, ne le v bančnih zadevah temveč v vseh ostrih kjerkoli mogoče so naše skuhnje in moči vam na razpolago.

Vaš rojak J. Osholt je tukaj za vse vaše potrebe, oglašite se pri njemu.

Kadarkoli mislite a bančnem postjtu tedaj se spomnite na:

FIRST NATIONAL BANK, Chisholm, Minn.

POZOR IGRALCI HARMONIK

Izdruženi slovenske, nemške in kromeljske harmonike, snako kakor si kdo želi. Popravljaj vaskovretne harmonike, delo garantiram, cene so smerne. Pišite po naš cenik. Se priporočam rojakom širom Amerike za naročila. Š spoštovanjem

ANTON MERVAR, 6921 St. Clair Av., Cleveland, O.

Clovek je električni stroj.

Francoski znanstvenik pravi, da lahko poveča težo človeka z elektriko. Ta vest zanima posebno ljudi, ki vedo, kako malo je še znanega o materiji in energiji.

Elektrika v rokah znanstvenikov — ne v rokah šarlatanov in vtrogavih eksperimentatorjev — bo igrala večjo in večjo vlogo v zdravljenju bolezni in v mnogih telesnih komplikacijah, s katerimi so ljudje obteženi.

Clovek je v resnici električen stroj, narejen iz električnih delčkov. V vesoljstvu se nahaja gotovo število takozvanih elementov. Večina teh elementov, katerih je manj ko sto, se nahaja v človeku. Spektroskop nam kaže, da se nahajajo tudi v oddaljenih zvezdah. Ti različni elementi so sestavljeni iz nevidnih teles, katerim pravimo molekuli, in molekul so obratno sestavljeni iz še manjših teles, ki se imenujejo atomi.

Učenjaki so nekoč mislili, da je atom najmanjša stvar, zato so mu dali to ime. Beseda "atom" je iz grškega, ki pomeni "nerazrečljiv", oziroma nedeljiv, to je stvar, ki se ne da razrezati ali razdeliti v manjše kose. Danes vemo, da se atom deli v elektrone. Sleherni atom tega ali onega elementa se deli v toliko in toliko elektronov, vsiroma ima v svojem sistemu gotovo število elektronov. Atom vodika, najlažjega elementa, ima nekaj ducatov elektronov; atomi vseh drugih elementov jih imajo več.

Elektron ima zato to ime, ker manifestira električno svojstvo. Snov je potemtakem v svojem bistvu elektrika. Človek s svojimi

lasmi, zobmi, kostmi, mišicami, krvjo, živčnim sistemom in kožo je torej enostavno zbirka elektronov, spojenih v atomih in celicah raznih elementov. Najmanjšega razloga torej ni, zakaj se ne bi stroj kot je človeško telo, sestavljeno iz elektronov in pod kontrolo "zavesti", "intelekta" ali "duše" nasičeval z elektriko.

Fakt je, da človeško telo — in živalsko tudi — deluje približno tako kot električen stroj.

Kadar možgani sprožijo po tem ali onem živčni mišice v obrat, tedaj je električna eksplozija na koncu živca — in mišice delajo. Mišice ne prejemajo delovne energije iz hrane kakor se napačno domneva. Redilne snovi v hrani se v glavnem porabijo za gradnjo novih mišic in popravljanje starih, ki si še izrabljene. Delovna energija človeka prihaja iz zraka, ki ga dihamo. Človek lahko živi štiričetrdeset dni brez jedi in sedem dni brez vode, toda k večjemu samo tri minute brez zraka. To si naj zapomnijo tisti, ki čvrsto zapro okna v spalnici, predno se vležejo spat.

Zrak, ki prihaja v pljuča, prinaša kisik in z njim električno silo, katera drži človeka pri življenju in pri telu. Železo v rdečih krvnih telescih nosi elektriko po vsem telesu in z njo nasičuje bičljone celice, od katerih vsaka uživa, pije, diha in živi separatno kakor posamezen človek ali katerokoli drugo živo bitje.

Ko postane človek res civiliziran — ko se bo zanesel več na moč uma in manj na brutalno silo pesti — bo živel manj ob električni sili. V par milijonih letih človek ne bo več žival mesa mrtvih živali.

Danes, ko se nasičujemo z mrtvim mesom in pobijamo nižja bitja, da ohranimo sami sebe, se seveda smejejo poročbu znanstvenika, ki pravi, da je elektrika najboljša hrana za električno bitje kot je človek. — Po Arthurju Brisbanu.

VICTOR LISJAK & CO.
Publishers and School of Music
5805 St. Clair Avenue,
CLEVELAND, OHIO.

Sedaj imamo zopet v zalogi sledeče skladbe za piano, note in role:

- "Kaj ne bila bi vesela"
- "Mladi vojaki"
- "Bleški valčki"
- "Miramaraka"

Pišite po naš cenik.

ZASTONJ
podjemo našo ELOVENSKO knjigo o iznajdbah in patentih. Iznajditelj in drugi pišite pošto še danes. Adresirajte za patentiranja: patent, točni in zanesljivi.
A. M. WILSON, Inc.
Patents
312 Victor Building,
WASHINGTON, D. C.

DOMAČA ZDRAVILA.
Začinbe in zeliščna zdravila, katera pripravata mgr. Knežev v knjigi:

"DOMAČI ZDRAVNIK"
Imamo vedno v zalogi.

Pišite po brezplačni cenik, v katerem je nakratko popisana vsaka rastlina za kaj se rabi.

MATH. PEZDIR,
Box 772, City Hall Bldg.,
NEW YORK, N. Y.

Frank Sakser State Bank,
82 Cortlandt Street
NEW YORK, N. Y.
Generalno Zastopstvo
JADRANSKE BANKE
in vseh njenih podružnicah,
JUGOSLAVIJA.
Beograd, Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercegovci, Jolna, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.
ITALIJA: NEMSKA AVSTRIJA
Trst, Opotija, Zadar. DUNAJ.
Izvršujemo hitro in poceni denarna izplačila v Jugoslaviji, Italiji in Nemški Avstriji, ter izdajamo čeke v kronah, dinarih, lirah in dolarih, plačilne v vpogled pri Jadranski banki in vseh njenih podružnicah.
Prodajamo parobrodne in železniške vozne listke na vse kraje in za vse črte. Kadar ste na potu v staro domovino in se nahajate v New Yorku, se vam bo izplačalo, ako se zglasite glede vreditve vaših denarnih zvez pri ravnanstevstvu naše banke v prvem nadstropju brez osira na to, ako kupite parobrodni listek pri nas ali ste ga morali kupiti drugod. Zajemčeni so nam pri Jadranski banki izvanredni ugodni pogoji, ki bodo od velike koristi za vse one, ki se že ali se bodo posluževali naše banke.
FRANK SAKSER STATE BANK

NAJVEČJA SLOVENSKA ZLATARSKA TRGOVINA
Frank Černe,
6033 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.
Zvez, broške, zapestnice, diamantne prstane in lavalirje, verižice i. t. d.
POPRAVLJAMO: ure in drugo zlatnino po nizki ceni.
PODRUŽNICA
Columbla Gramofonov
in gramofonih plošč. Slovenskih in drugih. Prodajamo na lahka mesečna odplačila. Pišite po cenik, kateri se vam pošlje brezplačno, ali pa osebno vprašajte za cene predno drugod kupite.
Najboljše blago. Najnižje cene.

Največja slovenska tiskarna v Ameriki je
Narodna Tiskarna
2146-48-50 Blue Island Ave., Chicago, Illinois.
Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društva in trgovce. "PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

Denar v staro domovino.
Za Jugoslavijo: 100 krun \$ 2.40
500 krun 4.10
1000 krun 40.00
Za Italijo: 100 lir \$ 6.00
500 lir 25.00
1000 lir 55.00
Izdajujemo notarska dela za tujak in stari kraj. Posojujemo in vsameno posojila na prve knjižbe (Mortgage). Prodajamo lote in farme.
MLADIČ & VERDERBAR,
1334 West 18th Street CHICAGO, ILL.

Imam na zalogi prave
LUBASOVE HARMONIKE
tri in štirivrstne, dvakrat, trikrat in štirikrat, nemško ali kranjsko uglasene, kakor tudi chromatične s 12 basi; pišite po cenik.
Nadalje imam na zalogi tudi prave
STAROKRAJSKE KOSE
kovane na roko, iz svetovnoznane tovarne SENSENWERK-KRENHOF iz Štajerskega, v dolgosti od 25 do 33 inčev, kakor tudi klepalno orodje in brusilne kamne po sledečih cenah:
Posamezna kosa s rinko in ključem \$2.50
Šest kos skupaj ali več \$2.00
Klepalno orodje, dvoje vrste, garnitura \$1.25
BERGAMO brusilni kamni, dva kamna \$1.00
Srpi \$1.00
Motike, dvoje vrste \$1.00
Pri teh cenah je vtičja tudi še polovina; s naročilom vred je polati tudi denar vnapij. Radi kos vprašajte rojake, ki so jih že naročili od mene.
ALOIS SKULJ, 323 Epsilon Place, Brooklyn, N. Y.

STAROKRANJSKE KOSE.
Edina agentura za Združene države za najboljšo vrsto starokrajске kose, srpa, bruse, klepanja, kosičca, oselniki in Struške motike, ročno kovane pri Dobrem polju na Dolenskem. CENE SO:
Kose močnejše MOLDOUKE s rinko in ključem po \$2.50, 6 kos ali več skupaj pa po \$2.00 vanka. Velike so 26, 28, 30 in 32 inčev.
Druge vrste kose malo ožje, izdelane na štajerskem takozvane POLERANKE ens ali več po \$2.00.
V velikosti so po 29, 32 in 34 palcev.
Srpi za klepat \$1.00
Bergamo brusilni kamni 50c in 60c
Klepalno orodje dvoje vrste po \$1.25 in večje \$1.75
Kosičca tovarniškega izdelka 1.50
Oselniki ročno delana na Kranjskem 2.00
Oselniki iz pločevine po50
Pile starokrajске po 8 palcev dolge50
Motike tovarniškega izdelka \$1.00, ta večje 1.25
Motike "Struške" ročno kovane 1.75
Ribežni za repo ribati po 1.50
Prodajamo blago tudi na DEBELO trgovinam. Pišite po naš cenik.
Mi plačamo polnino za vsako naročilo. Pošljite denar ali pa Money Order z naročilno na naslov:
STEPHEN STONICH,
105 Lake Street, Chisholm, Minn.
Trgovina z železnicami in pohištrom.
Slovenci, pripravite vse to izvrstno orodje Nemcem, Poljskom in drugim narodom.

The Cooperative League of America
STANDARD LIFE BLDG. PITTSBURGH, PA.
Sprejema nove člane povsod.
Posameznike Društva

Kontraktorje Ustanove.

Ako postanete član naše kooperativne zveze, vam mi damo posojilo v denarju na obresti po 3%.
1. Za nakup hiše ali drugega imetja.
2. Za zidanje hiše, ustave ali drugih poslopij.
3. Za izplačati vaše markeče na vašem posestvu za katere sedaj plačujete po 6 do 8 ali 10% visoke obresti in mogoče še druge postranske stroške.

Naš načrt ni le dajati svojim članom denar po 3% (nič drugih troškov) za gori navedene prilike, temveč naša stalna obveznost vam daje pravico, da se lahko izposodite začasno na vaše zavarovalnice in življenje in je poleg najekonomičnejši in dobičkonosni način za prihraniti denar.

Ako vi hranite denar po stari navadi v hranilnicah na 3 in 4% obresti, vam ne kupi in ne sezida hiše ali izplača vaših markečev po 3% v enem in istem času, tudi vam ne daje nobene zavarovalnice s visokimi obrestmi.

S tem, da se pridružite k naši Kooperativni Zvezi za, enako svoto bodejte prejeli vse to.

Mi imamo danes že nad 10,000 članov. Smo prava ameriška organizacija, družba s \$100,000.00 gotovine v vrednostnih listinah in obveznicah vloženih pri državni vladi.

Ne dvomno se bodete zanimali za to stvar in mi vam s veseljem pojasnimo vse podrobnosti o tem, samo izpolnite spodnji kupon in ga pošljite nam.

Co-Operative League of America, Foreign Dept.
P. O., box 1919, Pittsburgh, Pa.
Cenjeni: Prosim pošljite mi vse podatke in pojasnila kako postati član te organizacije in prejemati posojila na 3% obresti.
Ime Hiš. št. Ulica
Mesto Država

Odvetniška in javno-notarska pisarna
F. A. BOGADEK,
200-203 Walsh Building,
434 Diamond Street PITTSBURGH, PA.
Izgotavljam pooblastila, kupne in darovalne pogodbe, prošnje za dobiti svojce iz stare domovine in vse druge starokrajске uradne spise. Posređujem pri zapuščinskih razpravah. Moja pisarna je blizu korta.
Poslovalja za slovenski oddelk: LOUIS KVEDER, kateri je izgotavljal vse v notarski posel spadajoče spise v STAREM KRAJU in TU.

REGALIJE ZASTAVE
in tako vse društvene potrebe za smerni cene in dobro blago.
Obrnite se na:
EMIL BACHMAN, Inc.,
2107 So. Hamlin Avenue CHICAGO, ILL.

F. KERŽE
1142 N. E. Dallas Rd.
CLEVELAND, O.
S. N. P. J. društvom:
Kadar naročate zastave, regalijske in druge, pazite na moje ime in naslov če hočete dobiti najboljše blago za najnižje cene.
Našrti in vzorci ZASTONJ.

ZASTAVE
Regalijske in vse društvene potrebšline.
Garantiramo delo in blago. Izdeluje po smernih cenah vaš rojak
VICTOR NAVINŠEK,
331 GREEVE STREET, CONEMAUGH, PA.

Naznanje stavkarjem!
VABILO NA IZLET ALI PIKNIK V BON AIR, PA.,
kateroga priredi
DR. "NAPREDNI SLOVENC" št. 254, S. N. P. J.
v nedejo dne 25. junija 1922, na ADAM SEKORET farmi v Bon Air, Pa.
Piknik se vrši v korist stavkarjev, čisti prebitak tega stavkarskega izleta je namenjen, da se razdeli med najširokimi stavkarji in za njih družine.
Pričetek točno ob 2 uri popoldne. Vstopnine je samo 75c, pijača prosta.
Igrala bodo izvrstna unijaška godba iz Conemaugh, Pa.
Najuljudnejše vabimo vsa društva in posameznike domače in iz vse bližnje in oddaljene okolice stavkarje, da se polnoštevilno vdeležijo tega izleta. Vseletni odbor bode skrbel, da bode vsa dovolj, dobre zabave in točna postrežba. Val ste dobro došli. Toraj val na piknik dne 25. junija. VABI ODBOR.

NAZNANILO ROJAKOM.
Ako hočete biti veseli in slišati slovensko godbo ali krasno pesem pišite nam. Imamo slovenske in hrvaške gramofon plošče, gramofone, harmonike, gosli, ustne harmonike, ter vsakovrstne godbene in muzikalčne instrumente. Popravljamo tudi gramofone. Pišite po naš brezplačni cenik slovenskih plošč. Se priporočamo vsem rojakom.
GOLOB & ROBICK,
448 National Avenue Milwaukee, Wis.

ALI HOČETE PREJETI DIVIDENDNI ČEK VSAK MESEC od 101 Produktivnih Ojlnih Vrelcev MI SMO PLAČALI 52% V 9 MESECIH
to se pravi mi smo plačali v 9tih mesecih \$52.00 dobička na vsakih \$100.00 investiranih v teh podjetjih.
Sedem od sto v gotovem denarju avgusta
Sedem od sto v gotovem denarju septembra
Sedem od sto v gotovem denarju oktobra
Sedem od sto v gotovem denarju novembra
Pet od sto v gotovem denarju decembra
Pet od sto v gotovem denarju januarja
Pet od sto v gotovem denarju februarja
Sedem od sto v gotovem denarju marca
Pet od sto v gotovem denarju aprila
MAJSKE DIVIDENDE SE IZPLAČAJO V JUNIJU
Vaš delež v 101 velikih produktivnih in 44 preizkušnih vrelcih, ki se vrtajo skupno 145 velikih oljnih vrelcev.
Tu je prilika, da tudi vi lahko napravite nekaj denarja. Mi vam damo vsa potrebna pojasnila brezplačno, samo izpolnite in spodnji kupon ter ga pošljite nam, mi vam s obratno pošto pošljemo vsa pojasnila in podatke v naši prozopetiji.
Ime
Naslov
Mesto Delata
PARAMOUNT ROYALTY SYNDICATE
Oil Operators Bldg. Fort Worth, Tex.